

COBISS3 Elektronski viri

V10.0

Priročnik za uporabnike

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Regional Centre for
Library Information Systems and
Current Research Information Systems
Regionalni center za knjižnične
informatijske sisteme in informacijske
sisteme o raziskovalni dejavnosti

IZUM

© IZUM, 2024

IZUM, COBISS, COMARC, COBIB, COLIB, CONOR, SICRIS, E-CRIS, COBISS3, mCOBISS, dCOBISS, COBISS+, COBISS4, SGC, COBISS Lib, COBISS Cat, COBISS Ela so zaščitene znamke v lasti javnega zavoda IZUM.

Oracle in Java sta zaščiteni blagovni znamki družbe Oracle Corp. ali njenih lastniško povezanih družb.

Druge uporabljene blagovne znamke pripadajo njihovim lastnikom.

Priročnik vključuje vse dopolnitve od izdaje prve verzije tiskanega priročnika v juniju 2014 do danes. Vsebina je usklajena z delovanjem programske opreme COBISS3, V10.0, in velja tudi za vse nadaljnje verzije programske opreme do preklica ali do objave nove elektronske verzije priročnika.

© IZUM, zadnje spremembe vsebine: junij 2022

ISSN 2350-5966

KAZALO VSEBINE

PREDGOVOR.....	PREDGOVOR-1
O NAVODILIH	O NAVODILIH-1
1 UVOD	1-1
2 NAKUP ELEKTRONSKIH VIROV.....	2-1
2.1 Nakup paketa ali licence za samostojni e-vir.....	2.1-1
2.1.1 Vnos paketa/licence.....	2.1-1
2.1.2 Razmnoževanje paketa/licence.....	2.1-3
2.1.3 Brisanje paketa/licence.....	2.1-4
2.2 Predplačilo	2.2-1
2.3 Plačilo	2.3-1
2.4 Splošni postopki.....	2.4-1
3 OBVEZNI IZVOD ELEKTRONSKIH PUBLIKACIJ	3-1
3.1 Prejem	3.1-1
3.1.1 Vnos licence	3.1-1
3.1.1.1 Vnos več licenc	3.1-2
3.1.2 Izdaja potrdila o prejemu	3.1-3
3.2 Reklamiranje.....	3.2-1
4 POVEZAVA S PORTALI ZA IZPOSOJO SPLETNIH VIROV.....	4-1
4.1 Nakup licence za izposojanje spletnega vira	4.1-1
4.2 Vnos podatkov o paketu.....	4.2-1
4.2.1 Vključitev licenc za izposojanje v paket	4.2-1
4.2.1 Prenos licence za izposojanje v drug paket.....	4.2-1
4.3 Predplačilo	4.3-1
4.4 Plačilo	4.4-1
4.5 Izposoja spletnega vira.....	4.5-1
4.6 Splošni postopki.....	4.6-1
5 DRUGI POSTOPKI V SEGMENTU	5-1
5.1 Vzdrževanje podatkov o partnerjih.....	5.1-1
5.2 Vzdrževanje podatkov o skladih.....	5.2-1
5.3 Priprava predloge skladov.....	5.3-1
5.4 Nastavitev števecov listin	5.4-1
6 POVEZAVA Z DRUGIMI SEGMENTI IN BIBLIOGRAFSKIMI BAZAMI PODATKOV	6-1
6.1 COBISS3/Nabava	6.1-1
6.2 COBISS3/Izposoja.....	6.2-1
6.3 COBISS3/Izpisi	6.3-1
6.4 COBISS3/Upravljanje aplikacij.....	6.4-1
6.5 COBISS+	6.5-1

Dodatki

A	IZPISI.....	DODATEK A-1
A.1	Izpisovanje	Dodatek A.1-1
A.2	Opis posameznih izpisov	Dodatek A.2-1
A.2.1	Potrdilo o prejemu obveznega izvoda – E	Dodatek A.2-1
A.2.2	Reklamacija za obvezni izvod – E	Dodatek A.2-1
A.3	Spremenljivke	Dodatek A.3-1
A.3.1	Sistemske definicije	Dodatek A.3-1
A.3.2	Uporabniške definicije	Dodatek A.3-2
B	SEZNAMI	DODATEK B-1
B.1	Seznam izpisov	Dodatek B.1-1
B.2	Vnos vhodnih parametrov za pripravo izpisov	Dodatek B.2-1
B.2.1	Seznam E-SEZ-01	Dodatek B.2-1
B.2.2	Seznam E-SEZ-02	Dodatek B.2-1
B.2.3	Seznama E-SEZ-03 in E-SEZ-04	Dodatek B.2-1
B.3	Opis posameznih izpisov	Dodatek B.3-1
B.3.1	E-SEZ-01: Seznam licenc za izposajo	Dodatek B.3-1
B.3.2	E-SEZ-02: Seznam paketov/licenc	Dodatek B.3-1
B.3.3	E-SEZ-03: Seznam izposojenih spletnih virov – po naslovih in številu izposoj	Dodatek B.3-2
B.3.4	E-SEZ-04: Seznam neizposojenih spletnih virov – po naslovih	Dodatek B.3-2
C	PORABA SREDSTEV	DODATEK C-1
C.1	Seznam izpisov	Dodatek C.1-1
C.2	Vnos vhodnih parametrov za pripravo izpisov	Dodatek C.2-1
C.2.1	Poročila E-PS-01, E-PS-02, E-PS-05 in E-PS-06	Dodatek C.2-1
C.2.2	Poročili E-PS-03 in E-PS-04	Dodatek C.2-1
C.2.3	Poročilo E-PS-07	Dodatek C.2-2
C.3	Opis posameznih izpisov	Dodatek C.3-1
C.3.1	E-PS-01: Plačila računov – po skladih/vrstah stroškov	Dodatek C.3-1
C.3.2	E-PS-02: Plačila računov z odbitkom vstopnega DDV – po skladih/vrstah stroškov	Dodatek C.3-2
C.3.3	E-PS-03: Plačila avansov – po skladih	Dodatek C.3-2
C.3.4	E-PS-04: Plačila avansov z odbitkom vstopnega DDV – po skladih	Dodatek C.3-3
C.3.5	E-PS-05: Plačila posrednih stroškov nabave – po skladih	Dodatek C.3-4
C.3.6	E-PS-06: Plačila posrednih stroškov nabave z odbitkom vstopnega DDV – po skladih	Dodatek C.3-5
C.3.7	E-PS-07: Preplačila – po dobaviteljih	Dodatek C.3-6
D	STATISTIKE.....	DODATEK D-1
D.1	Seznam izpisov	Dodatek D.1-1
D.2	Izbor podatkov za pripravo izpisov	Dodatek D.2-1
D.3	Vnos vhodnih parametrov za pripravo izpisov	Dodatek D.3-1
D.3.1	Statistike E-STA-L01, E-STA-L02, E-STA-L03, E-STA-L04, E-STA-L05, D-STA-L06 in E-STA-L07	Dodatek D.3-1
D.3.2	Statistiki E-STA-P01 in E-STA-P02	Dodatek D.3-1
D.3.3	Statistika E-STA-I01	Dodatek D.3-1

D.3.4	Statistika E-STA-B01	Dodatek D.3-2
D.4	Opis posameznih izpisov	Dodatek D.4-1
D.4.1	E-STA-L01: Licence za izposojanje – po ponudniku/vrsti licence	Dodatek D.4-1
D.4.2	E-STA-L02: Licence za izposojanje – po jeziku/vrstilcu UDK	Dodatek D.4-1
D.4.3	E-STA-L03: Licence za izposojanje – po starostni skupini/vrstilcu UDK	Dodatek D.4-1
D.4.4	E-STA-L04: Licence za izposojanje – po vrsti vsebine	Dodatek D.4-2
D.4.5	E-STA-L05: Licence za izposojanje – razmerja v splošni knjižnici	Dodatek D.4-2
D.4.6	E-STA-L06: Licence za izposojanje – razmerja v splošni knjižnici/po skladih	Dodatek D.4-2
D.4.7	E-STA-L07: Licence za izposojanje – razmerja v splošni knjižnici/po skladih z odbitkom vstopnega DDV	Dodatek D.4-3
D.4.8	E-STA-P01: Paketi/licence – po tipu/načinu nabave/vrsti licence	Dodatek D.4-3
D.4.9	E-STA-P02: Paketi/licence – po tipu/načinu nabave/vrsti vira	Dodatek D.4-4
D.4.10	E-STA-I01: Izposoja spletnih virov – po ponudniku/vrsti licence	Dodatek D.4-4
D.4.11	E-STA-B01: Diplomске, magistrske in specialistične naloge ter disertacije v polnem besedilu	Dodatek D.4-5
E	PODATKI ZA NADALJNO OBDELAVO.....	DODATEK E-1
E.1	Seznam izpisov	Dodatek E.1-1
E.2	Vnos vhodnih parametrov za pripravo izpisov	Dodatek E.2-1
E.2.1	Izvoz E-IZV-01	Dodatek E.2-1
E.2.2	Izvoz E-IZV-02	Dodatek E.2-1
E.2.3	Izvoz E-IZV-03	Dodatek E.2-1
E.3	Opis posameznih izpisov	Dodatek E.3-1
E.3.1	E-IZV-01: Licence za izposojanje (polni format)	Dodatek E.3-1
E.3.2	E-IZV-02: Paketi/licence (polni format)	Dodatek E.3-1
E.3.3	E-IZV-03: Izposojeni spletni viri (polni format)	Dodatek E.3-1

KAZALO TABEL

Tabela A.3-1: Spremenljivke za segment COBISS3/Elektronski viri.....	Dodatek A.3-1
--	---------------

PREDGOVOR

COBISS3 je ime za tretjo generacijo programske opreme, ki jo je IZUM razvil za potrebe delovanja sistema COBISS. Prva generacija programske opreme se je imenovala ATLASS, tej je sledila programska oprema z enakim imenom kot sistem COBISS (zdaj imenovana COBISS2), najnovejša pa je programska oprema COBISS3, razvita na osnovi objektne tehnologije.

Z novo zasnovo so bila v proces razvoja programske opreme COBISS3 vključena nova orodja za objektno analizo, načrtovanje, izvedbo in upravljanje s konfiguracijami.

Ena od arhitekturnih značilnosti programske opreme COBISS3 je njena tridelnost: uporabniški vmesnik, poslovna logika in baza podatkov. Vse troje povezuje objektni model RMI (*Remote Method Invocation*), za baze podatkov pa se uporablja Oracle.

Programska oprema COBISS3 je razvita v javi, ki je več kot samo programski jezik, saj omogoča, da omenjena programska oprema deluje v različnih okoljih:

- uporabniški vmesnik (Windows 98/Windows 7/ME/2000/XP/Vista, Linux, Mac)
- poslovna logika (Windows 2000/XP, Linux)
- baza podatkov (Windows 2000/XP, Linux)

Programska oprema COBISS3 vsebuje devet segmentov:

- COBISS3/Katalogizacija
- COBISS3/Nabava
- COBISS3/Serijske publikacije
- COBISS3/Elektronski viri
- COBISS3/Zaloga
- COBISS3/Izposoja
- COBISS3/Medknjižnična izposoja
- COBISS3/Izpisi
- COBISS3/Upravljanje aplikacij

COBISS3/Katalogizacija je osrednji segment programske opreme COBISS3, ki podpira vzajemno katalogizacijo v okviru kooperativnega online bibliografskega sistema in servisov COBISS. Omogoča izvajanje postopkov pri delu z bibliografskimi in normativnimi zapisi v različnih bazah podatkov:

iskanje in pregledovanje zapisov, kreiranje in urejanje zapisov, prevzemanje zapisov iz COBIB-a in raznih tujih baz podatkov, razreševanje podvojenih zapisov, razreševanje lokalnih bibliografskih zapisov ter združevanje normativnih zapisov. Vse postopke obdelave bibliografskih virov in tudi postopke pri delu z normativnimi zapisi izvajamo v enotnem vmesniku za katalogizacijo.

COBISS3/Nabava je segment, ki omogoča knjižnicam avtomatizacijo naslednjih postopkov pridobivanja monografskih publikacij: nakup gradiva, ki vključuje izbor za naročanje gradiva, naročanje gradiva, predplačilo naročenega gradiva, prejem naročenega gradiva in plačilo prejetega gradiva; prejem gradiva iz zamene in pošiljanje gradiva v zameno; prejem in pošiljanje obveznih izvodov, prejem darovanega gradiva in evidentiranje drugih načinov prejema gradiva; reklamiranje nedospelega gradiva, prejetega gradiva, prejetega dokumenta za plačilo avansa in prejetega računa; vzdrževanje podatkov o partnerjih in skladih ter nastavitve števec.

COBISS3/Serijske publikacije je segment, ki omogoča avtomatizacijo naslednjih postopkov pridobivanja serijskih publikacij: nakup publikacij, ki vključuje izbor za naročanje publikacij, naročanje publikacij, odpoved naročila, predplačilo in plačilo publikacij; prejem publikacij iz zamene, obveznih izvodov in darov ter drugi načini prejema; vzdrževanje podatkov o vzorcih izhajanja ter izvajanje kontrole dotoka; pošiljanje publikacij v zamenjavo in pošiljanje obveznih izvodov; reklamiranje manjkajočih zvezkov, prejetega dokumenta za plačilo avansa in prejetega računa; vzdrževanje podatkov o partnerjih in skladih ter nastavitve števec.

COBISS3/Elektronski viri je segment, ki omogoča knjižnicam avtomatizacijo naslednjih postopkov pridobivanja elektronskih virov: nakup paketov in licenc za samostojne elektronske vire, predplačilo in plačilo elektronskih virov, prejem obveznega izvoda elektronskih publikacij, povezavo s portali za izposajo e-knjig, vzdrževanje podatkov o partnerjih in skladih ter nastavitve števec.

COBISS3/Zaloga je segment, ki vključuje naslednje postopke: dodajanje polj 996/997 in 998 ter vnos in spreminjanje podatkov v teh poljih, kopiranje podatkov v poljih 996/997, spreminjanje statusa v več poljih 996/997 v zapisu, spreminjanje podatkov v poljih 996/997 preko inventarnih števil ali števil za izposajo, razvrščanje polj 996/997 v zapisu, oblikovanje kompleta, izpis nalepk, inventarizacijo monografskih publikacij, odpis manjkajočih izvodov monografskih publikacij po inventuri. Pri vodenju zaloge serijskih publikacij je možna inventarizacija serijskih publikacij, priprava in urejanje vzorcev izhajanja, beleženje dotoka publikacij na osnovi vzorcev izhajanja, podpora pri postopkih vezave in razvezave zvezkov ter odpisov zvezkov in letnikov serijskih publikacij. Segment vključuje še naslednje postopke: kreiranje dodatnih lokalnih zapisov, prenos polj 996/997 iz enega bibliografskega zapisa v drugega, prikaz zapisov v formatu COMARC, pregled stanja izvodov v izposoji, vpis opombe za izposajo, izpis seznama novosti, nastavitve števec za dodajanje inventarnih števil, tekočih števil v signaturi in števil za izposajo, prikaz seznama knjižnic, dopolnitev podatkov o gradivu z multimedijско vsebino, preverjanje in izbor izločenega knjižničnega gradiva ter urejanje podatkov za koordinacijo nabave.

COBISS3/Izposoja je segment, ki omogoča knjižnicam avtomatizacijo naslednjih postopkov: vpis in spremembo podatkov o članih, brisanje podatkov o članu, spremembo številke izkaznice, izpis nalepke za člansko izkaznico, izposoja gradiva na dom ali v čitalnico, podaljšanje roka izposoje, spremembo datuma poteka, vračanje gradiva z možnostjo, da člana izberemo ali ne izberemo, rezervacije prostega in neprostega gradiva, vračanje gradiva z zadržkom, evidentiranje izgube gradiva, izpis zadolžnice za člana ter prenos podatkov iz referenčne baze podatkov o študentih. Za serijske publikacije je možno določiti stalne rezervacije in evidentirati kroženje posameznih zvezkov serijskih publikacij. V knjižnicah, ki imajo izposoja organizirano po oddelkih, je možno: ločeno voditi evidenco izposoje po oddelkih, medoddelčno izposoditi gradivo iz matičnega oddelka v gostiteljski oddelek, izposoditi dalje to gradivo članom v gostiteljskem oddelku, vrniti gradivo v katerem koli oddelku ter iskati gradivo po katalogu v posameznih oddelkih. Pri posameznih izvodih gradiva je za potrebe izposoje možen vpis opombe o izvodu, pri izposojenem gradivu pa še vpis začasne opombe. V lokalnem katalogu je možno poiskati gradivo ali posamezne izvode, pogledati bibliografske podatke in podatke o stanju zaloge ter dobiti informacijo, pri kom je gradivo izposojeno, če ni prosto. Podatke o vpisanih članih je možno iskati po različnih kriterijih in jih nato v obliki seznama izpisati tudi na tiskalnik. V knjižnicah, ki svojim članom zaračunavajo določene storitve, so možni postopki: vzdrževanje cenika, evidentiranje in poravnava terjatev, izpis računa, brisanje terjatev, storniranje poravnave terjatev, zaključitev blagajne in pregled blagajniških transakcij. Za člane, ki zamujajo z vračilom gradiva, je možno pripraviti in izpisati opomine. Knjižnicam je omogočeno spreminjanje vsebine obrazcev za opomine, časovnih parametrov izposoje, spreminjanje koledarja, kdaj je knjižnica odprta, spreminjanje nastavitev za elektronsko obveščanje članov, nastavitev omejitve števila izposojenih izvodov, števila podaljšanj in rezervacij, obdobja veljavnosti članstva za posamezne kategorije članov, spreminjanje naslova spletne strani s kontaktnimi podatki in obvestili v zvezi s servisom Moja knjižnica. Knjižnicam je omogočeno tudi izvajanje avtomatiziranih postopkov izposoje v oddelku potujoče knjižnice (v bibliobusu), uporaba RFID-knjigomata in RFID-čitalnika na izposojevalnem pultu.

COBISS3/Medknjižnična izposoja je segment, ki vključuje naslednje postopke: evidentiranje naročnikovega zahtevka za MI, rezervacijo gradiva domače knjižnice, naročanje gradiva pri dobavitelju ali v skladišču, evidentiranje prejema gradiva od dobavitelja ali iz skladišča, dobave gradiva naročniku, vračila gradiva naročnika in vračila gradiva dobavitelju ali v skladišče. Vključuje tudi pripravo in izstavitve računov za pravne osebe – partnerje, ki se pojavljajo kot naročniki ali plačniki opravljenih storitev, pripravo obvestil za naročnike in dobavitelje, vzdrževanje podatkov o partnerjih in ceniku ter nastavitev števecv.

COBISS3/Izpisi je segment, ki omogoča oblikovanje različnih vrst izpisov, kot so raznovrstni obrazci, poslovne listine, statistike ipd. Izpisi se pripravljajo na osnovi podatkov iz vseh segmentov programske opreme COBISS3. Pripravljene izpise lahko pošljemo na tiskalnik ali po e-pošti. Tipske izpise za posamezne segmente oblikujemo v IZUM-u.

COBISS3/Upravljanje aplikacij je segment, ki omogoča knjižnicam vzdrževanje podatkov o domači knjižnici in partnerjih ter vpogled v podatke o uporabnikih sistema.

Priročnik vključuje vse dopolnitve od izdaje prve verzije tiskanega priročnika do danes. Vsebina je usklajena z delovanjem trenutno veljavne verzije programske opreme COBISS3 in velja tudi za vse nadaljnje verzije programske opreme do preklica ali do objave nove elektronske verzije priročnika. Vsebina priročnika je shranjena na portalu **Izobraževanje** in dostopna z izbiro *E-priročniki*, neposredni dostop do vsebine na portalu pa je mogoč tudi iz menija **Pomoč** v programski opremi COBISS3.

Za lažje razumevanje delovanja programske opreme je v priročnik Osnovna navodila COBISS3 dodan slovar z definicijami uporabljenih izrazov.

Informacije in pomoč lahko dobite na sedežu nacionalnega centra COBISS, ki je odgovoren za sistem COBISS v vaši državi (kontaktni podatki so objavljeni na zadnji strani priročnika).

O NAVODILIH

Dogovori pri pisanju navodil:

1. Imena oken ter zavihkov in gumbov so izpisana krepko.

Primeri:

Odpre se urejevalnik **Naročilo**.
Odpre se okno **Preklic naročila**.
Kliknemo zavihek **Podrobnosti**.
Kliknemo gumb **Izberi**.

2. Krepko so izpisana imena menijev in metod v menijski vrstici. Vedno je najprej navedeno ime menija, sledi mu ime metode. Krepko so izpisana tudi imena razredov.

Primeri:

Izberemo razred **Naročilo**.
Izberemo metodo **Razred / Nov objekt**.

3. Krepko in hkrati ležeče so izpisani deli besedila, ki jih želimo poudariti.

Primer:

Destinacija je lahko e-naslov ali tiskalnik.

4. Ikone so podane grafično.

Primer:

Kliknemo ikono .

5. Imena atributov, parametrov in spustnih seznamov so izpisana med dvojnimi narekovaji.

Primer:

Pri "Prikaz rezultatov iskanja" izberemo prikaz, v katerem želimo izpisati rezultate iskanja.

6. Vrednosti atributov so izpisane ležeče.

Primer:

Če naročnik želi kopijo članka, izberemo pri "Vrsta storitve" vrednost *nakup*, pri "Vrsta gradiva" vrednost *članek* in pri "Medij gradiva" vrednost *kopija*.

7. Tipke na tipkovnici so ponazorjene v lomljenem oklepaju.

Primeri:

<Enter>, <Tab>, <Shift>, <Ctrl>, <Alt>, <Esc>.

8. Znak plus (+) med imenoma tipk pomeni, da moramo hkrati pritisniti obe tipki na tipkovnici.

Primer:

<Ctrl> + <P> zahteva, da hkrati pritisnemo tipki <Ctrl> in <P>. To storimo tako, da pritisnemo tipko <Ctrl>, jo zadržimo in nato pritisnemo še tipko <P>.

1 UVOD

Segment COBISS3/Elektronski viri podpira **nabavo elektronskih virov** (v nadaljevanju e-virov), **ki so objavljeni na svetovnem spletu ali računalniških omrežjih**.

Postopke nabave e-virov lahko izvajamo tako za gradivo, za katero v lokalni bazi podatkov obstaja bibliografski zapis, kot tudi za vse drugo gradivo.

Nabava e-virov na fizičnih nosilcih je podprta s segmentoma COBISS3/Nabava in COBISS3/Serijske publikacije.

V navodilih so opisani vsi osnovni postopki, povezani z nabavo e-virov, ki jih lahko izvedemo v segmentu COBISS3/Elektronski viri.

Oprelitev e-virov

Med e-vire uvrščamo različne podatkovne zbirke: e-knjige, e-serijske publikacije, baze podatkov, zvočne knjige, e-videe itd. Knjižnice lahko nabavijo paket (zbirko) e-virov ali samostojen e-vir (npr. spletni slovar). Pri tem gre običajno za nakup **licence** za dostop do e-virov za določeno obdobje. Knjižnica lahko kupi e-vir tudi v trajno last in z nakupom postane lastnik vsebine. Do e-virov lahko dostopamo bodisi tako, da jih pregledujemo na spletnem naslovu, bodisi tako, da si jih izposodimo in naložimo na bralno ali kakšno drugo mobilno napravo. Izposojamo si lahko predvsem e-knjige, zvočne knjige, e-videe itd. Izposoja poteka po podobnih načelih, kot veljajo pri izposoji tiskane knjige.

Pogoji za izvedbo osnovnih postopkov

Pred začetkom izvedbe postopkov pridobivanja gradiva v segmentu COBISS3/Elektronski viri moramo:

- vpisati v bazo podatkov o partnerjih ponudnike e-virov, s katerimi sklepamo licenčne pogodbe
- odpreti sklade, v katerih vodimo nakazila, porabo in stanje namensko zbranih sredstev za nakup e-virov
- nastaviti začetne vrednosti na števcih listin

Nakup e-virov

Ob nakupu e-vira vpišemo podatke o **paketu** ali o **licenci** za samostojni e-vir in sklenjeni **licenčni pogodbi**. Če za e-vir obstaja bibliografski zapis v lokalni bazi podatkov, lahko podatke o licenci povežemo z bibliografskim zapisom.

Predplačilo

Pred računom lahko od dobavitelja prejmemo predračun, avansni račun, ponudbo za plačilo ali kakšno drugo obvestilo o znesku zahtevanega plačila

pred nakupom paketa e-virov ali posamezne licence. Na osnovi prejetega dokumenta plačamo dobavitelju **avans**.

Plačilo

Z **računom** plačamo paket, licenco za izposojno spletnega vira (npr. e-knjige, zvočne knjige itd.), uporabnino za spletne vire, članarino ali DRM-zaščito (*Digital rights management*) gradiva.

Obvezni izvod e-virov

Prejete obvezne izvode e-virov evidentiramo kot **licence**. Zavezancu pošljemo potrdilo o prejemu. Kadar želimo obvezne izvode izterjati od zavezanca, ki jih je dolžan poslati nacionalni depozitarni knjižnici, pripravimo reklamacijo.

Povezava s portali za izposojno spletnih virov

Sistem COBISS omogoča povezavo s tistimi portali za izposojno spletnih virov, ki so povezljivi s sistemom COBISS. Pri prijavi člana knjižnice na portal se preverijo podatki za avtentikacijo člana. Pri nakupu licence za izposojno spletnega vira na portalu ponudnika se podatki o licenci programsko vpišejo v segment COBISS3/Elektronski viri. Vsakokrat, ko si član knjižnice izposodi spletni vir, se to programsko zabeleži v segmentu COBISS3/Izposoja. Hkrati se v segmentu COBISS3/Elektronski viri osvežijo tudi podatki o pripadajoči licenci.

Povezava z drugimi segmenti

Segment COBISS3/Elektronski viri je povezan s segmenti COBISS3/Nabava, COBISS3/Serijske publikacije, COBISS3/Izposoja, COBISS3/Izpisi in COBISS3/Upravljanje aplikacij.

Pooblastilo za delo v segmentu

V segmentu COBISS3/Elektronski viri lahko delajo vsi, ki imajo pooblastila za delo v segmentih COBISS3/Nabava in COBISS3/Serijske publikacije.

2 NAKUP ELEKTRONSKIH VIROV

V poglavju je opisan postopek nakupa e-virov.

Ob nakupu e-virov vpišemo podatke o **paketu** ali o **licenci** za samostojni e-vir ter o sklenjeni **licenčni pogodbi**.

Pred računom lahko od dobavitelja prejmemo predračun, avansni račun, ponudbo za plačilo ali kakšno drugo obvestilo o znesku zahtevanega plačila. Na osnovi prejetega dokumenta plačamo dobavitelju **avans**.

Račun se lahko nanaša na nakup paketa e-virov ali na nakup samostojnega e-vira.

Podpoglavja:

- Nakup paketa ali licence za samostojni e-vir
- Predplačilo
- Plačilo
- Splošni postopki

2.1 NAKUP PAKETA ALI LICENCE ZA SAMOSTOJNI E-VIR

Ob nakupu e-virov vpišemo podatke o paketu ali licenci za samostojni e-vir. Vnesemo oznako paketa ali licence, ponudnika, način nabave, vrsto vira, način dostopa, vrsto licence, veljavnost od – do, število naslovov v paketu, število hkratnih dostopov, ceno, podatke o licenčni pogodbi in dobavitelja. Če za e-vir obstaja bibliografski zapis v lokalni bibliografski bazi podatkov, lahko podatke o paketu ali licenci povežemo z gradivom, tj. bibliografskim zapisom.

Paket ali licenco lahko zberemo iz baze podatkov.

2.1.1 Vnos paketa/licence

Podatke o paketu e-virov ali o licenci za samostojni e-vir vnašamo v urejevalniku **Paket/licenca**.

Postopek

1. Označimo razred **Paket/licenca**.
2. Izberemo metodo **Razred / Nov objekt**.
Odpri se urejevalnik **Paket/licenca**.
3. Pri "Oznaka paketa/licence" vnesemo identifikacijsko oznako, ki paket ali licenco enolično določa in se uporablja za iskanje po ključu. Če vnašamo podatke za samostojni e-vir, lahko vnesemo njegov naslov ali pa mu določimo drugo oznako.
4. Pri "Ime paketa/licence" vnesemo celotno ime paketa ali licence.
5. Označimo potrditveno polje "Veljavno", če je paket ali samostojni e-vir na voljo članom knjižnice.
6. Vnesemo ponudnika.
7. Pri "Način nabave" izberemo ustrezno vrednost.
8. Pri "Vrsta vira" izberemo ustrezno vrednost.
Izbiramo lahko med vrednostmi:
 - *e-knjiga*
 - *e-serijska publikacija*
 - *baza podatkov*
 - *drugo*
 - *zvočna knjiga*
 - *e-video*
 - *ni definirano* – kadar kupimo elektronsko zbirko različnih vrst e-virov
9. Pri "Način dostopa" izberemo ustrezno vrednost.
Izbiramo lahko med vrednostmi:

- *izposoja* – kadar do e-knjige dostopamo tako, da si jo izposodimo in naložimo na bralno napravo
- *javna domena* – kadar je e-vir prosto dostopen na spletu
- *IP-zaščita* – kadar je dostop do e-vira omogočen samo z določenih računalnikov
- *avtorizacija* – kadar dostop zahteva registracijo uporabnika (uporabniško ime in geslo)

10. Pri "Vrsta licence" izberemo ustrezno vrednost.

Izbiramo lahko med vrednostmi:

- *osnovni paket* – kadar kupimo osnovni paket ponudnika
- *časovni zakup dostopa* – kadar zakupimo dostop do paketa ali samostojnega e-vira za določeno obdobje (običajno eno leto)
- *arhivski izvod* – kadar imamo, običajno omejen, dostop do arhiviranega izvoda e-vira
- *brezplačni dostop* – kadar je paket ali posamezni naslov prosto dostopen
- *zakup izposoj* – kadar zakupimo določeno število izposoj samostojnega e-vira, običajno pri e-knjigi, zvočni knjigi itd.
- *trajni dostop* – kadar kupimo časovno neomejen dostop do paketa ali samostojnega e-vira
- *trajna last* – kadar kupimo paket ali samostojni e-vir v trajno last
- *drugo*

11. Pri "Leto poročanja" vnesemo leto, za katero želimo zajeti podatke o paketu ali samostojnem e-viru za pripravo statistik in seznamov.

12. Pri "Velja od" in "Velja do" vnesemo obdobje, v katerem je licenca veljavna in je dostop do e-vira omogočen. Če je dostop do paketa ali samostojnega e-vira trajen, pustimo vnosno polje pri "Velja do" prazno.

13. Vnesemo število e-knjig, e-serijskih publikacij, podatkovnih zbirk ali drugih e-dokumentov, vključenih v paket. Seštevke posameznih vrst naslovov je prikazan v atributu "Število naslovov".

14. Vnesemo število hkratnih dostopov.

15. Vnesemo oznako formata.

16. Vnesemo ceno paketa ali samostojnega e-vira, in sicer končno ceno z odštetim popustom in prištetim DDV-jem. Vse podrobnosti glede popusta in DDV-ja bomo vpisali pri vnosu prejetega računa.

17. Vnesemo ceno posamezne izposoje, in sicer končno ceno s prištetim DDV-jem.

18. Vnesemo številko in datum licenčne pogodbe.

19. Pri "Oblika financiranja" vnesemo ustrezno vrednost.

Izbiramo lahko med vrednostmi:

- *ni definirano*
- *samostojno*
- *v sodelovanju*
- *zunanje financiranje*

20. Vnesemo pogoje uporabe e-vira.

21. Za vnos opombe kliknemo gumb **Opomba**.

V okno za vnos opombe vnesemo besedilo in ga shranimo.

Kadar cena posameznega paketa ali licence ni znana, ker je zajeta v ceni drugega paketa ali licence, lahko v opombo vpišemo komentar <CS\oznaka>. Pri oznaki navedemo oznako tistega paketa ali licence, pri kateri je vpisana skupna cena.

22. Pri "Tip" izberemo ustrezno vrednost.

Izbiramo lahko med vrednostmi:

- *ni definirano* – kadar so v elektronski zbirki tako paketi kot licence za samostojne e-vire
- *paket*
- *licenca za samostojni e-vir*

23. Vnesemo podatke o lokaciji, na kateri je ali s katere je dostopen e-vir.

24. Določimo dobavitelja.

Kliknemo gumb **Dobavitelj**. Gumb predstavlja povezavo z razredom **Partner**, kjer so navedeni tudi partnerji v vlogi dobaviteljev e-virov. Odpre se iskalnik **Iskanje – Partner**. Poiščemo in izberemo dobavitelja.

25. Če za e-vir obstaja bibliografski zapis v lokalni bazi podatkov, kliknemo gumb **Gradivo**.

Odpre se iskalnik **Iskanje – Bibliografski zapis**. Poiščemo in izberemo bibliografski zapis.

26. Shranimo podatke.

Paketu ali licenci za samostojni e-vir se programsko dodeli številka, ki je ni mogoče spremeniti.

Paket/licenco najlažje najdemo, če ga/jo iščemo v iskalnem polju "Ključne besede". V ključne besede se besedno indeksirajo oznaka in ime paketa/licence, format, opomba, opomba o obveznem izvodu in opomba o reklamiranju obveznega izvoda.

2.1.2 Razmnoževanje paketa/licence

Paket ali licenco lahko razmnožimo.

Postopek

1. V razredu **Paket/licenca** poiščemo in izberemo paket ali licenco, ki ga/jo želimo razmnožiti.
2. Izberemo metodo **Objekt / Razmnoži paket/licenco**.
Odpre se urejevalnik **Paket/licenca**.
3. Preverimo in dopolnimo podatke, gl. tudi pogl. 2.1.1 *Vnos paketa/licence*.

2.1.3 **Brisanje paketa/licence**

Paket ali licenco lahko zberemo iz baze podatkov.

Pogoj

Paket ali licenca nima povezanih postavk računa, postavk avansa in licenc za izposajo spletnih virov. |

Postopek

1. V razredu **Paket/licenca** poiščemo in izberemo paket ali licenco, ki ga/jo želimo zbrisati.
2. Izberemo metodo **Objekt / Zbriši**.
Paket ali licenca se zbriše iz baze podatkov.

2.2 PREDPLAČILO

Predplačilo e-virov poteka po enakih postopkih kot predplačilo naročenega gradiva v segmentu COBISS3/Nabava ali COBISS3/Serijske publikacije. Postopki so opisani v priročniku COBISS3/Nabava, gl. pogl. 3.3, in priročniku COBISS3/Serijske publikacije, gl. pogl. 3.6.

Posebnosti v segmentu COBISS3/Elektronski viri so:

Avans lahko plačamo za nakup paketa, samostojnega e-vira ali licence za izposojanje spletnega vira.

Najprej pri objektu **Paket/licenca** ali objektu **Licenca za izposojanje**, naloženem na delovnem področju, izberemo metodo **Vpiši avans**.

V avansu določimo **obračunsko obdobje**, za katero velja predplačilo.

Sklad(-e) določimo za celoten avans preko gumba **Skladi** in **Odstotki financiranja**. Za sklade in pripadajoče odstotke financiranja si lahko pripravimo **predlogo skladov** (gl. pogl. 5.3). Pri shranjevanju avansa se izvedeta programski kontroli glede ujemanja števila skladov in števila odstotkov financiranja ter glede seštevka odstotkov financiranja, ki mora biti enak 100.

V postavki avansa določimo **vrsto stroška** z izbiro ustrezne vrednosti iz šifranta). Po potrebi lahko dodatno vpišemo še predmet plačila avansa; besedilo oblikujemo sami.

Postavka avansa ima med povezavami **gradivo**, tj. bibliografski zapis iz lokalne baze podatkov, če gre za predplačilo licence za izposojanje spletnega vira ali pa za predplačilo samostojnega e-vira. Če gre za predplačilo paketa, postavka ni povezana z gradivom.

V postavki avansa ni tabele izvodov. **Število izvodov**, ki jih plačujemo, v postavki avansa vpišemo sami.

Ko z enim avansom plačamo več paketov ali licenc za samostojni e-vir, cena posameznega paketa ali licence pa ni znana, vpišemo pri prvi postavki avansa skupno ceno. Pri preostalih postavkah vpišemo ceno 0,00, v "Opomba o ceni" pa vpišemo komentar <CS\oznaka>. Pri oznaki navedemo oznako tistega paketa ali licence, pri kateri je vpisana skupna cena.

Plačan avans dodamo v račun z metodo **Dodaj avans v račun**. Po izbiri metode se odpre iskalnik računov. Poiščemo račun, ki je bil plačan z avansom. Če računa še nismo vpisali, kliknemo v iskalniku gumb **Zapri**. Odpre se nov račun, v katerem je avans dodan. Uredimo podatke v računu in ga plačamo (gl. pogl. 2.3). Če smo avans pomotoma dodali v račun in ga želimo iz računa odstraniti, lahko to storimo z metodo **Odstrani avans iz računa**. Metodo izberemo pri računu, ki ga imamo naloženega na delovnem področju.

Reklamiranje avansa ni omogočeno.

Podatki o plačilu avansa se ne vpisujejo med podatke o zalogi.

2.3 PLAČILO

Plačilo e-virov poteka po enakih postopkih kot plačilo gradiva v segmentu COBISS3/Nabava ali COBISS3/Serijske publikacije. Postopki so opisani v priročniku COBISS3/Nabava, gl. pogl. 3.5, in priročniku COBISS3/Serijske publikacije, gl. pogl. 3.7.

Posebnosti v segmentu COBISS3/Elektronski viri so:

Račun lahko plačamo za:

- nakup paketa
- nakup samostojnega e-vira
- nakup licence za izposojlo spletnega vira (e-knjige, zvočne knjige itd.)
- uporabnino za spletne vire
- članarino
- DRM-zaščito gradiva

Najprej pri objektu **Paket/licenca** ali objektu **Licenca za izposojlo**, naloženem na delovnem področju, izberemo metodo **Vpiši račun**.

V računu določimo **obračunsko obdobje**, za katero velja plačilo.

Sklad(-e) določimo za celoten račun preko gumba **Skladi** in **Odstotki financiranja**. Za sklade in pripadajoče odstotke financiranja si lahko pripravimo **predlogo skladov** (gl. pogl. 5.3). Pri shranjevanju računa se izvedeta programski kontroli glede ujemanja števila skladov in števila odstotkov financiranja ter glede seštevka odstotkov financiranja, ki mora biti enak 100.

V postavki računa določimo **vrsto stroška** z izbiro ustrezne vrednosti iz šifranta. Po potrebi lahko dodatno vpišemo še predmet plačila računa; besedilo oblikujemo sami.

Za vnos DRM-zaščite gradiva, članarine ali uporabnine za spletne vire kliknemo v urejevalniku **Račun** gumb **Dodaj DRM, čla...** V račun se doda nova postavka, ki ima pri "Vrsta stroška" privzeto vrednost **DRM-zaščita**. Za vnos uporabnine za spletne vire spremenimo privzeto vrednost v **uporabnina za spletne vire**, za vnos članarine pa v **članarina**. V urejevalniku postavke pri "Štev. izvodov" vpišemo količino, pri "Cena na enoto" pa ceno.

Postavka računa ima med povezavami **gradivo**, tj. bibliografski zapis, če gre za plačilo licence za izposojlo spletnega vira (e-knjige, zvočne knjige itd.) ali samostojnega e-vira. Če gre za plačilo paketa, DRM-zaščite gradiva, uporabnine za spletne vire ali članarine, postavka ni povezana z bibliografskim zapisom.

V postavki računa ni tabele izvodov. **Število izvodov**, ki jih plačujemo, v postavki računa vpišemo sami.

Ko z enim računom plačamo več paketov ali licenc za samostojni e-vir, cena posameznega paketa ali licence pa ni znana, vpišemo pri prvi postavki računa skupno ceno. Pri preostalih postavkah vpišemo ceno 0,00, v "Opomba o ceni"

pa vpišemo komentar <CS\oznaka>. Pri oznaki navedemo oznako tistega paketa ali licence, pri kateri je vpisana skupna cena.

Če smo paket ali licenco predhodno plačali z avansom, lahko avans dodamo v račun tako, da pri avansu izberemo metodo **Dodaj avans v račun**. Znesek računa in njegovih postavk se zniža za znesek plačanega avansa. Pri računu lahko avans odstranimo z metodo **Odstrani avans iz računa**.

Če je postavka računa povezana z gradivom, ki ima vpisano polje 998 (ker se zanj izvaja koordinacija nabave), je v postavki računa aktiven gumb **Polje 998**. Po kliku na gumb se odpre urejevalnik polja 998, kjer lahko preverimo in uredimo podatke. Urejanje podatkov v polju 998 je opisano v priročniku *COBISS3/Zaloga*; gl. pogl. 4.

Reklamiranje računa ni omogočeno.

Podatki o plačilu računa se ne vpisujejo med podatke o zalogi.

3 OBVEZNI IZVOD ELEKTRONSKIH PUBLIKACIJ

Poglavje vključuje opise postopkov, ki omogočajo evidentiranje prejema in reklamiranje obveznega izvoda elektronskih publikacij.

Prejem evidentiramo, ko zavezanci oddajo samostojne publikacije, ki so dostopne le v elektronski obliki preko spleta, za dostop pa je potrebno plačilo ali registracija uporabnika z uporabniškim imenom in geslom. Zavezancu lahko izdamo potrdilo o prejemu obveznega izvoda.

V tem segmentu ne evidentiramo pridobivanja tistih spletnih publikacij, ki jih z avtomatiziranimi postopki iskanja ter zajemanja pridobiva nacionalna depozitarna organizacija sama.

Kadar zavezanec ne odda obveznega izvoda, mu lahko pošljemo **reklamacijo**.

Podpoglavja:

- Prejem
- Reklamiranje

3.1 PREJEM

Prejem evidentiramo, ko zavezanci oddajo samostojne publikacije, ki so dostopne le v elektronski obliki preko spleta, za dostop pa je potrebno plačilo ali registracija uporabnika z uporabniškim imenom in geslom.

V tem segmentu ne evidentiramo pridobivanja tistih spletnih publikacij, ki jih z avtomatiziranimi postopki iskanja ter zajemanja pridobiva nacionalna depozitarna organizacija sama.

Prejem obveznega izvoda elektronske publikacije, dostopne preko spleta, evidentiramo kot novo licenco za samostojni e-vir v razredu **Paket/licenca**.

Zavezancu lahko izdamo potrdilo o prejemu obveznega izvoda.

Prejem obveznega izvoda elektronskih publikacij na fizičnih nosilcih evidentiramo v segmentih COBISS3/Nabava in COBISS3/Serijske publikacije.

3.1.1 Vnos licence

Podatke o licenci za obvezni izvod vnašamo v urejevalniku **Paket/licenca**.

Postopek

1. Označimo razred **Paket/licenca**.
2. Izberemo metodo **Razred / Nov objekt**.
Odpri se urejevalnik **Paket/licenca**.
3. Pri "Oznaka paketa/licence" vnesemo identifikacijsko oznako, ki licenco enolično določa in se uporablja za iskanje po ključu.
4. Pri "Ime paketa/licence" vnesemo celotno ime paketa ali licence.
5. Ko je licenca na voljo nacionalni depozitarni organizaciji, označimo potrditveno polje "Veljavno".
6. Vnesemo ponudnika.
7. Pri "Način nabave" izberemo vrednost *obvezni izvod*.
8. Pri "Vrsta vira" izberemo ustrezno vrednost.
9. Pri "Način dostopa" izberemo vrednost *IP-zaščita*, če je e-vir dostopen samo z določenih računalnikov.
10. Pri "Vrsta licence" izberemo vrednost *arhivski izvod*.
11. Pri "Leto poročanja" vnesemo leto, za katero želimo zajeti podatke o paketu ali samostojnem e-viru za pripravo statistik in seznamov.
12. Pri "Velja od" vnesemo datum, od katerega je licenca veljavna. Datuma pri "Velja do" ne izpolnimo, ker je dostop trajen.
13. Pri "Štev. e-knjig" se programsko vpiše 1.

14. Vnesemo število hkratnih dostopov. Če število ni določeno, podatka ne izpolnimo.
15. Vnesemo oznako formata.

Primer:

Če je publikacija izšla v različnih formatih, npr. pdf, ebup, mobi, vnesemo licenco za vsak format posebej.

16. Vnesemo ceno, in sicer ceno s prištetim DDV-jem.
17. Za vnos opombe kliknemo gumb **Opomba**.
V okno za vnos opombe vnesemo besedilo in ga shranimo.
Kadar cena posamezne licence ni znana, ker je zajeta v ceni druge licence, lahko v opombo vpišemo komentar <CS\oznaka>. Pri oznaki navedemo oznako tiste licence, pri kateri je vpisana skupna cena.
18. Pri "Tip" izberemo vrednost *licenca za samostojni e-vir*.
19. Določimo dobavitelja.
Kliknemo gumb **Dobavitelj**. Gumb predstavlja povezavo z razredom **Partner**, kjer so navedeni tudi partnerji v vlogi dobaviteljev e-virov. Odpre se iskalnik **Iskanje – Partner**. Poiščemo in izberemo dobavitelja.
20. Določimo povezavo z gradivom, tj. bibliografskim zapisom v lokalni bazi podatkov, tako da kliknemo gumb **Gradivo**.
Odpre se iskalnik **Iskanje – Bibliografski zapis**. Poiščemo in izberemo bibliografski zapis.
21. Kliknemo zavihek **Obvezni izvod**.
22. Vnesemo datum prejema.
23. Pri "Refer. dokument" vpišemo številko prejete dobavnice.
24. Pri "Datum refer. dokumenta" vpišemo datum prejete dobavnice.
25. Vnesemo lahko opombo, ki se nanaša na obvezni izvod.
26. Shranimo podatke.

Licenci se programske dodeli številka, ki je ni mogoče spremeniti.

Licenco najlažje najdemo, če jo iščemo v iskalnem polju "Ključne besede". V ključne besede se besedno indeksirajo oznaka in ime licence, format, opomba, opomba o obveznem izvodu in opomba o reklamiranju obveznega izvoda.

3.1.1.1 Vnos več licenc

Za bibliografske zapise, ki smo jih poiskali in izbrali in ki še nimajo vpisane licence za obvezni izvod, lahko zapovrstjo vnašamo podatke o licencah za obvezni izvod.

Postopek

1. Označimo razred **Paket/licenca**.
2. Izberemo metodo **Razred / Vpiši licence za obvezne izvode spletnih publikacij**.
Odpri se iskalnik **Iskanje / Bibliografski zapis**.
3. Poiščemo in izberemo bibliografske zapise.
Odpri se okno, v katerem se izpišeta podatek o številu bibliografskih zapisov, ki še nimajo vpisane licence za obvezni izvod, in vprašanje, ali želimo licenco dodati.
4. Kliknemo gumb **Da**.
Če želimo postopek končati, kliknemo gumb **Ne**.
Odpri se urejevalnik **Paket/licenca**.
Pri "Način nabave" se ponudi vrednost *obvezni izvod*, pri "Vrsta vira" *e-knjiga*, pri "Način dostopa" *IP-zaščita*, pri "Vrsta licence" *arhivski izvod*, pri "Štev. e-knjig" *1* in pri "Tip" *licenca za samostojni e-vir*. Določena je tudi povezava z gradivom.
5. Vnesemo podatke o licenci (gl. pogl 3.1.1).
6. Shranimo podatke.
Odpri se okno, v katerem se izpišeta podatek o številu bibliografskih zapisov, ki še nimajo vpisane licence za obvezni izvod, in vprašanje, ali želimo licenco dodati.
7. Ponovimo točke od 4 do 6.

3.1.2 Izdaja potrdila o prejemu

Zavezancu lahko izdamo potrdilo o prejemu ene ali več publikacij. Potrdilo je pripravljeno v obliki za pošiljanje po e-pošti.

Postopek

1. V razredu **Paket/licenca** poiščemo in izberemo licenco. Izberemo lahko več licenc hkrati.
2. Izberemo metodo **Objekt / Pošlji**.
Odpri se okno **Izbira definicije izpisa**.
3. Izberemo *Potrdilo o prejemu obveznega izvoda – E*.
Odpri se okno **Pregled in pošiljanje izpisa**, iz katerega potrdilo pošljemo na že določene ali spremenjene destinacije. Pošiljanje izpisa je opisano v priročniku *Osnovna navodila COBISS3*; gl. pogl. 4.5.

Možnosti ...

Potrdilo o prejemu več publikacij lahko pripravimo tudi tako, da označimo razred **Paket/licenca** in izberemo metodo **Razred / Pošlji**. Odpri se iskalnik licenc, v katerem poiščemo in izberemo licence. Nadaljnji postopek je enak prej opisanemu, gl. točko 3.

3.2 REKLAMIRANJE

Kadar zavezanec ne odda obveznega izvoda, mu lahko pošljemo **reklamacijo**.

Podatke o publikaciji, o kateri želimo poslati dobavitelju reklamacijo, vnesemo v razredu **Paket/licenca**.

Zavezancu lahko pošljemo reklamacijo za eno ali več publikacij.

Postopek

1. Označimo razred **Paket/licenca**.
2. Izberemo metodo **Razred / Nov objekt**.
Odpri se urejevalnik **Paket/licenca**.
3. Vnesemo podatke o licenci (gl. pogl. 3.1.1).
4. Kliknemo zavihek **Obvezni izvod**.
5. Vnesemo datum reklamiranja.
6. Vnesemo lahko opombo o reklamiranju.
7. Shranimo podatke.
8. Izberemo metodo **Objekt / Pošlji**.

Odpri se okno **Izbira definicije izpisa**.

9. Izberemo *Reklamacija za obvezni izvod – E*.

Odpri se okno **Pregled in pošiljanje izpisa**, iz katerega potrdilo pošljemo na že določene ali spremenjene destinacije. Pošiljanje izpisa je opisano v priročniku *Osnovna navodila COBISS3*; gl. pogl. 4.5.

Možnosti ...

Reklamacijo za več publikacij lahko pripravimo tudi tako, da označimo razred **Paket/licenca** in izberemo metodo **Razred / Pošlji**. Odpri se iskalnik licenc, v katerem poiščemo in izberemo licence. Nadaljnji postopek je enak prej opisanemu, gl. točko 8.

Datum reklamiranja lahko hkrati vnesemo za več licenc. Označimo licence na delovnem področju in izberemo metodo **Objekt / Vpiši datum reklamiranja**. Odpri se okno, v katerem vnesemo datum reklamiranja. Po potrditvi se pri vseh označenih licencah vpiše datum reklamiranja.

4 POVEZAVA S PORTALI ZA IZPOSOJO SPLETNIH VIROV

V poglavju je opisana povezava sistema COBISS.SI s portali ponudnikov za izposajo spletnih virov (e-knjig, zvočnih knjig itd.), ki so povezljivi s sistemom COBISS.

Predpogoj je, da se ponudnik spletnih virov in IZUM dogovorita o izmenjavi podatkov preko spletnih servisov.

Ko na portalu ponudnika za izposajo spletnih virov **kupimo licenco za izposajo določenega spletnega vira**, se podatki o tej licenci vpišejo med podatke o licencah za izposajo v segmentu COBISS3/Elektronski viri. Če bibliografski zapis za to e-knjigo še ne obstaja v lokalni bibliografski bazi podatkov, se ob tem samodejno prevzame iz vzajemne baze podatkov.

V COBISS3 se podatki o licencah za izposajo vpisujejo in spreminjajo le programsko s prenosom s portala spletnih virov. Ročno teh podatkov ne moremo spreminjati.

Ponudnik spletnih virov lahko ponuja samostojne naslove ali pa vnaprej pripravljene pakete. Če ponudnik nima paketov, lahko sami oblikujemo paket v COBISS3 (npr. osnovni paket, paket za določeno leto ipd.). Pri vnosu podatkov o paketu vnesemo tudi podatke o sklenjeni pogodbi s ponudnikom.

Pred računom lahko od dobavitelja prejmemo predračun, avansni račun, ponudbo za plačilo ali kakšno drugo obvestilo o znesku zahtevanega plačila. Na osnovi prejetega dokumenta plačamo dobavitelju **avans**.

Z **računom** plačamo paket, licenco za izposajo spletnega vira, uporabnino za spletne vire, članarino ali DRM-zaščito gradiva.

Ko si na portalu ponudnika e-knjig član knjižnice **izposodi spletni vir (e-knjigo, zvočno knjigo itd.)**, se podatki o izposoji programsko zabeležijo v segmentu COBISS3/Izposoja.

Podatki o kupljenih licencah za izposajo in o izposojah spletnih virov so vidni v COBISS+, servisu Moja knjižnica in spletni aplikaciji Najbolj brane knjige.

Podpoglavja:

- Nakup licence za izposajo spletnega vira
- Vnos podatkov o paketu

- Predplačilo
- Plačilo
- Izposoja spletnega vira
- Splošni postopki

4.1 NAKUP LICENCE ZA IZPOSOJO SPLETNEGA VIRA

Ob nakupu licence za izposojanje spletnega vira (e-knjige, zvočne knjige itd.) na portalu spletnih virov se v segmentu COBISS3/Elektronski viri programsko kreira nova licence v razredu **Licenca za izposojanje**. Če bibliografski zapis za ta spletni vir še ne obstaja v lokalni bibliografski bazi podatkov, se ob tem avtomatsko prevzame iz vzajemne baze podatkov.

Licenca ima vpisane naslednje podatke:

- številka, ki enolično označuje licenco
- ID licence ponudnika: identifikacijska oznaka, ki jo določi ponudnik
- oznaka veljavnosti licence: atribut "Veljavno" ima vrednost *Da*
- naslov
- ISBN
- COBISS.SI-ID
- oznaka ponudnika ali portala (npr. *Biblos, Audibook*)
- vrsta licence, ki lahko ima eno od naslednjih vrednosti: *osnovni paket, časovni zakup dostopa, arhivski izvod, brezplačni dostop, zakup izposoj, trajni dostop, trajna last, drugo*
- datum in čas začetka veljavnosti licence
- datum in čas poteka veljavnosti licence
- število hkratnih izposoj
- število prostih izposoj
- cena
- uporabniško ime
- datum vnosa

Vsaka sprememba podatkov o licenci se zabeleži in je dostopna preko gumba **Spremembe**.

Zabeležita se tudi število zakupljenih izposoj in datum nakupa; podatka sta dostopna preko gumba **Nakupi, izposoje**.

V COBISS3 ne moremo sami vnesti podatkov o novi licenci za izposojanje ali spreminjati podatkov o že vpisani licenci za izposojanje. Ti podatki se prenašajo s portala.

V licenci se podatek o načinu nabave programsko izpolni ob vključitvi licence v paket (gl. pogl. 4.2.1). Podatek o vrsti vira se programsko določi glede na podatke v pripadajočem bibliografskem zapisu:

- *e-knjiga*: 001c=m and 001b=l and 135a=d
- *zvočna knjiga*: 001c=m and 001b=(i or l) and 125c=(a or b or c or d or e or h or i or j or l or r or s or t)
- *e-video*: 001b=l and 115a=(a or c)

Če ni izpolnjen nobeden od naštetih pogojev, se pri vrsti vira določi vrednost *ni definirano*.

| Licence za izposajo so osnova za prikaz podatkov o dostopnosti spletnih virov v knjižnicah v COBISS+, tako v vzajemni bazi podatkov COBIB.SI kot v lokalnih bazah podatkov (katalogih) knjižnic.

4.2 VNOS PODATKOV O PAKETU

Licence za izposoj, ki so se programsko vpisale ob nakupu spletnih virov (e-knjig, zvočnih knjig itd.) na portalu ponudnika, vključimo v paket. Pri paketu vpišemo podatke o sklenjeni pogodbi, načinu nabave itd. Če ponudnik nima vnaprej pripravljenih paketov, paket oblikujemo sami.

Vnos podatkov o paketu je opisan v poglavju 2.1.1.

Licenco za izposoj lahko tudi prenesemo iz enega v drug paket.

4.2.1 Vključitev licenc za izposoj v paket

Postopek

1. V razredu **Licenca za izposoj** poiščemo in izberemo licenco, ki jo želimo vključiti v paket.
2. Izberemo metodo **Objekt / Dodaj v paket/Prenesi v drug paket**.

Odpre se iskalnik **Iskanje – Paket/licenca**. Oznaka ponudnika je določena in je ne moremo spremeniti.

Opozorilo:

Oznaki ponudnika v licenci za izposoj in v paketu morata biti popolnoma enaki, tudi z vidika malih in velikih črk.

3. Poiščemo in izberemo paket.

Licenca, pri kateri se ob tem programsko vpiše način nabave, se vključi v izbrani paket.

Možnosti ...

Licence lahko vključimo v paket tudi tako, da poiščemo in izberemo paket v razredu **Paket/licenca** in nato izberemo metodo **Objekt / Dodaj licence za izposoj**.

4.2.2 Prenos licence za izposoj v drug paket

Postopek

1. V razredu **Licenca za izposoj** poiščemo in izberemo licenco, ki jo želimo prenesti v drug paket.
2. Izberemo metodo **Objekt / Dodaj v paket/Prenesi v drug paket**.
Odpre se okno z izpisano oznako paketa, v katerega je licenca trenutno vključena. Izpiše se tudi vprašanje, ali želimo licenco prenesti v drug paket.
3. Kliknemo gumb **Da**.

Odpre se iskalnik **Iskanje – Paket/licenca**. Oznaka ponudnika je določena in je ne moremo spremeniti.

4. Poiščemo in izberemo paket.

Licenca se prenese v izbrani paket.

4.3 PREDPLAČILO

Gl. pogl. 2.2.

4.4 PLAČILO

Gl. pogl. 2.3.

4.5 IZPOSOJA SPLETNEGA VIRA

Ko si na portalu ponudnika spletnih virov (e-knjig, zvočnih knjig itd.) član knjižnice izposodi spletni vir, se podatki o izposoji zabeležijo v segmentu COBISS3/Izposoja.

V servisu Moja knjižnica je izposoja spletnih virov vključena v seznama: ***Izposojeni spletni viri*** in ***Zgodovina izposojenega gradiva***.

Izposoja spletnih virov je vključena v spletni aplikaciji ***Najbolj brane knjige***.

V segmentu COBISS3/Elektronski viri se ob vsaki izposoji spletnega vira v razredu **Licenca za izposajo** za 1 zmanjša število prostih izposoj. Vse spremembe števila prostih izposoj in datumi izposoj so v urejevalniku licence za izposajo dostopni preko gumba **Nakupi, izposoje**.

Ko so vse zakupljene izposoje porabljene, je število prostih izposoj enako nič. Takrat se licenca za izposajo programsko zaključi in ni več veljavna.

4.6 SPLOŠNI POSTOPKI

Splošni postopki so opisani v priročniku *COBISS3/Nabava*; gl. pogl. 3.7.

5 DRUGI POSTOPKI V SEGMENTU

Poglavje vključuje opise postopkov, ki sodijo v sklop vzdrževanja podatkov in omogočajo izvedbo osnovnih postopkov v segmentu COBISS3/Elektronski viri. Nekatere od teh postopkov moramo izvesti pred izvedbo osnovnih postopkov, drugih ni nujno, je pa priporočljivo, ker si s tem olajšamo delo.

Pri nabavi elektronskih virov poslujemo s partnerji. Podatki o njih morajo biti vpisani v bazo podatkov o partnerjih. Nakazila, porabo in stanje denarnih sredstev vodimo v skladih. Sklade moramo odpreti pred začetkom evidentiranja sprememb pri denarnih sredstvih. Pri določanju skladov v avansih in računih si lahko pomagamo s predlogami skladov. Za dokumente, ki jih prejemo, in dokumente, ki jih izstavljamo, moramo nastaviti števec.

Podpoglavja:

- Vzdrževanje podatkov o partnerjih
- Vzdrževanje podatkov o skladih
- Priprava predloge skladov
- Nastavitev števecv listin

5.1 VZDRŽEVANJE PODATKOV O PARTNERJIH

V bazi podatkov o partnerjih so vpisani tudi podatki o partnerjih, ki se pojavljajo v vlogi dobaviteljev elektronskih virov. To so vsi tisti partnerji, od katerih kupujemo elektronske vire, pa tudi tisti, od katerih pridobivamo elektronske vire na druge načine.

V postopku nabave elektronskih virov se partnerji pojavljajo tudi v vlogi financerjev.

Vnos in vzdrževanje podatkov o partnerjih sta opisana v priročniku *COBISS3/Upravljanje aplikacij*; gl. pogl. 3.

5.2 VZDRŽEVANJE PODATKOV O SKLADIH

Vzdrževanje podatkov o skladih je opisano v priročniku *COBISS3/Nabava*; gl. pogl. 11.2.

5.3 PRIPRAVA PREDLOGE SKLADOV

Pri vpisovanju avansov in računov lahko uporabljamo vnaprej pripravljene predloge skladov. Z uporabo predloge skladov se v avans ali račun prenesejo podatki o skladih in odstotkih financiranja.

Predloge pripravljamo v razredu **Predloga skladov**.

Postopek

1. Označimo razred **Predloga skladov**.
2. Izberemo metodo **Razred / Nov objekt**.
Odpre se urejevalnik **Predloga skladov**.
3. Določimo ime predloge.
Podatke o skladih in odstotkih financiranja vpisujemo v tabeli skladov.
4. Kliknemo gumb **Tabela skladov**.
5. Vrstico za sklad vstavimo tako, da kliknemo gumb **Vstavi vrsto**.
6. Določimo sklad, iz katerega bomo plačali račun. Izbiramo lahko med aktivnimi skladi.
7. Vpišemo odstotek financiranja.
8. Za določitev naslednjega sklada in odstotka financiranja ponovimo točke od 5 do 7.
Če smo določili več skladov, mora biti vsota vseh odstotkov financiranja enaka sto.
9. Shranimo podatke.

5.4 NASTAVITEV ŠTEVCEV LISTIN

V razredu **Števci listin** sta shranjena števca za naslednje listine v segmentu COBISS3/Elektronski viri: Avans in Račun.

Nastavitev števecv listin je opisana priročniku *COBISS3/Nabava*; gl. pogl. 11.3.

6 POVEZAVA Z DRUGIMI SEGMENTI IN BIBLIOGRAFSKIMI BAZAMI PODATKOV

V poglavju je opisano, kako je segment COBISS3/Elektronski viri povezan z drugimi segmenti programske opreme COBISS3 in z bibliografskimi bazami podatkov.

Podpoglavja:

- COBISS3/Nabava
- COBISS3/Izposoja
- COBISS3/Izpisi
- COBISS3/Upravljanje aplikacij
- COBISS+

6.1 COBISS3/NABAVA

Zaradi podobnosti pri izvajanju nabave monografskih publikacij in elektronskih virov v segmentih COBISS3/Nabava in COBISS3/Elektronski viri so skupni razredi vključeni v oba segmenta. Ti razredi so:

- Sklad
- Vknjižba
- Preplačilo
- Števci listin
- Posredni stroški

6.2 COBISS3/IZPOSOJA

Vsaka izposoja spletnega vira (e-knjige, zvočne knjige itd.) na portalu ponudnika spletnih virov se zabeleži v segmentu COBISS3/Izposoja kot nova transakcija izposoje, in sicer vrste *11 – izposoja na dom*. Pri transakciji se vpiše uporabniško ime *EBookService*. Pri transakciji, ki je nastala v okolju COBISS2, je vpisano uporabniško ime *_EBOOKS*.

Dokler ne bodo izposojeni spletni viri vidni v evidenci pri članu v segmentu COBISS3/Izposoja, so ti podatki dostopni v razredu **Trenutno izposojeni spletni viri**.

6.3 COBISS3/IZPISI

V segmentu COBISS3/Izpisi se pripravljata naslednja izpisa, ki se uporabljata v segmentu COBISS3/Elektronski viri:

- Potrdilo o prejemu obveznega izvoda
- Reklamacija za obvezni izvod

V tem segmentu se pripravljata in izpisujeta tudi seznam licenc za izposajo in seznam paketov/licenc.

6.4 COBISS3/UPRAVLJANJE APLIKACIJ

Pri nabavi elektronskih virov knjižnica sodeluje s partnerji, ki se pojavljajo v različnih vlogah. Zato je v segmentu COBISS3/Elektronski viri omogočeno izvajanje postopkov vnosa in vzdrževanja podatkov o partnerjih, njihovih kontaktnih osebah in oddelkih. Segment vključuje dva razreda iz segmenta COBISS3/Upravljanje aplikacij: **Partner** in **Kontakt**.

Način dela v segmentu COBISS3/Elektronski viri je odvisen od tega, katera pooblastila so vezana na uporabniško ime, s katerim smo prijavljeni v programsko opremo COBISS3.

6.5 COBISS+

Licence za izposojanje spletnih virov (e-knjig, zvočnih knjig itd.) so osnova za prikaz podatkov o dostopnosti spletnih virov v knjižnicah v COBISS+, tako v vzajemni bazi podatkov COBIB.SI kot v lokalnih bazah podatkov (katalogih) knjižnic.

Član lahko v Moji knjižnici pregleda seznam trenutno izposojenih spletnih virov. Izposojeni spletni viri so vključeni v seznam Zgodovina izposojenega gradiva in v spletno aplikacijo Najbolj brane knjige.

A IZPISI

Uvodne informacije o izpisih so opisane v priročniku *COBISS3/Nabava*; gl. dodatek B.

A.1 IZPISOVANJE

Priprava izpisa in izpisa po urniku ter izpisovanje sta opisana v priročniku *COBISS3/Nabava*; gl. pogl. *B.1*.

A.2 OPIS POSAMEZNIH IZPISOV

A.1.1 Potrdilo o prejemu obveznega izvoda – E

Izpis je pripravljen v obliki, primerni za pošiljanje zavezancu za obvezni izvod po e-pošti. Vsebuje bibliografske podatke o prejetih publikacijah ter datum prejema in številko dobavnice zavezanca.

A.1.2 Reklamacija za obvezni izvod – E

Izpis je pripravljen v obliki, primerni za pošiljanje zavezancu za obvezni izvod po e-pošti. Vsebuje bibliografske podatke o publikacijah in navodila za oddajo reklamiranih publikacij.

A.3 SPREMENLJIVKE

Spremenljivke so deli definicij izpisov, ki določajo besedilo v izpisu (npr. v dokumentu, statistiki ...). Uporabniki lahko spremenljivkam določimo svoje vrednosti.

Spremenljivke, ki jih pripravi IZUM, so shranjene v skupini sistemskih definicij spremenljivk v segmentu COBISS3/Izpisi. Če želimo spremeniti vrednost določene spremenljivke, definicijo te spremenljivke prekopiramo v skupino uporabniških definicij spremenljivk in jo tam uredimo.

Za urejanje definicij spremenljivk potrebujemo pooblastilo *RPT_VAR – vzdrževanje spremenljivk in razvrstitev*.

A.3.1 Sistemske definicije

V tabeli A.3-1 so prikazane spremenljivke za elektronske vire, definirane v segmentu COBISS3/Izpisi. V prvem stolpcu je izpisano ime spremenljivke, v drugem stolpcu je izpisana njena vrednost, v tretjem stolpcu pa so naštet izpisi, v katerih se ta spremenljivka upošteva.

Tabela A.3-1: Spremenljivke za segment COBISS3/Elektronski viri

Ime	Vrednost	Uporaba
1) Obvezni izvod E – uvodno besedilo	Spoštovani, v skladu z določili Zakona o obveznem izvodu publikacij vam pošiljamo reklamacijo za spletne publikacije:	Reklamacija za obvezni izvod – E

2) Obvezni izvod E – zaključno besedilo	Reklamirane publikacije oddajte prek portala SVAROG http://svarog.nuk.uni-lj.si/ . Kratka navodila o obveznem izvodu spletnih publikacij si lahko preberete tudi na spletni strani NUK: http://www.nuk.uni-lj.si/informacije/obvezni-izvod-elektronski-spletni-nosilci-zapisa (Informacije za ... / Obvezni izvod publikacij / Obvezni izvod spletnih publikacij). Prosimo za povratno informacijo o prejemu tega sporočila in o statusu izdaje publikacij. Lep pozdrav,	Reklamacija za obvezni izvod – E
--	---	----------------------------------

A.3.2 Uporabniške definicije

Spremenljivkam določamo nove vrednosti v segmentu COBISS3/Izpisi. Segment je dosegljiv iz brskalnika z izbiro **Sistem / Segment Izpisi**.

Če želimo spremenljivki določiti novo vrednost, ki naj se upošteva v izpisu, definicijo te spremenljivke, ki je shranjena v skupini **sistemskih definicij** spremenljivk, kopiramo v skupino **uporabniških definicij** spremenljivk in jo tam uredimo.

Postopek

1. V podoknu **Skupine definicij** odpremo mapo **Spremenljivke / Sistemske definicije / Elektronski viri**.
V desnem podoknu se izpiše seznam definicij izbrane skupine.
2. V seznamu definicij spremenljivk označimo definicijo spremenljivke, ki ji želimo določiti novo vrednost.
3. Izberemo metodo **Urejanje / Kopiraj in prilepi med uporabniške definicije**.
Spremenljivka se prekopira v mapo **Spremenljivke / Uporabniške definicije / Elektronski viri**. Če mapa **Elektronski viri** v skupini uporabniških definicij spremenljivk še ne obstaja, se ustvari samodejno.
4. V podoknu **Definicije izbrane skupine** v seznamu definicij spremenljivk označimo definicijo spremenljivke, ki ji želimo določiti novo vrednost.
5. Izberemo metodo **Definicija / Lastnosti**.

Odpre se okno **Definicija spremenljivke**.

6. Spremenimo podatke. Pri "Ime" lahko spremenimo ime spremenljivke, pri "Vrednost" pa vrednost te spremenljivke.
7. Shranimo podatke.

Možnosti ...

Sistemske spremenljivke lahko kopiramo v skupino uporabniških definicij z metodama **Urejanje / Kopiraj** in **Urejanje / Prilepi**. Če mape **Elektronski viri** še ni, jo moramo pred kopiranjem spremenljivke ustvariti, kar storimo tako, da označimo mapo **Uporabniške definicije** in izberemo metodo **Skupina / Nova**.

B SEZNAMI

V dodatku so opisani sezname, ki jih pripravljamo in izpisujemo v segmentu COBISS3/Izpis.

B.1 SEZNAM IZPISOV

Seznam izpisov je v mapi **Izpisi / Sistemske definicije / Elektronski viri / Seznami**:

- E-SEZ-01: Seznam licenc za izposoj
- E-SEZ-02: Seznam paketov/licence
- E-SEZ-03: Seznam izposojenih spletnih virov – po naslovih in številu izposoj |
- E-SEZ-04: Seznam neizposojenih spletnih virov – po naslovih |

B.2 VNOS VHODNIH PARAMETROV ZA PRIPRAVO IZPISOV

Kriterije za izbor podatkov določimo v oknu **Vnos vhodnih parametrov za pripravo izpisa**.

B.2.1 Seznam E-SEZ-01

Pri pripravi seznama najprej v iskalniku razreda **Licenca** poiščemo in izberemo licence. Zatem določimo vrednost naslednjih parametrov:

- "Nakup ali plačilo v obdobju od"
- "Nakup ali plačilo v obdobju do"

S parametroma določimo, naj se izmed licenc, ki smo jih poiskali in izbrali, v izpis uvrstijo le tiste, ki smo jih kupili ali plačali v izbranem obdobju.

B.2.2 Seznam E-SEZ-02

Pri pripravi seznama najprej v iskalniku razreda **Paket/licenca** poiščemo in izberemo pakete in licence za samostojne e-vire. Zatem lahko določimo vrednost naslednjih parametrov:

- "Komentar v naslovu"
Vpišemo dodatni komentar, ki se izpiše v naslovu seznama. Podatek ni obvezen.
- "Plačilo v obdobju od"
Podatek je obvezen.
- "Plačilo v obdobju do"
- Podatek je obvezen.

S parametroma glede plačila določimo, naj se pri atributu "št. računa / datum / cena" izpišejo le podatki iz tistih računov, ki so bili plačani v izbranem obdobju.

B.2.3 Seznama E-SEZ-03 in E-SEZ-04

Pri pripravi seznama najprej v iskalniku razreda **Licenca** poiščemo in izberemo licence. Zatem določimo vrednost naslednjih parametrov:

- "Izposojeno v obdobju od"
- "Izposojeno v obdobju do"

S parametroma določimo, naj se za izbrane licence podatki o izposojah prikažejo le za podano obdobje.

B.3 OPIS POSAMEZNIH IZPISOV

B.3.1 E-SEZ-01: Seznam licenc za izposajo

Izpis vključuje seznam licenc za izposajo, ki so bile kupljene ali plačane v izbranem obdobju.

Podatki v seznamu so urejeni naraščajoče po številkah licence. V seznamu se izpišejo stolpci z naslednjimi podatki:

- številka
- bibliografski opis enote
- portal
- vrsta licence
- datum, od katerega velja licenca
- datum, do katerega velja licenca
- način nabave
- število zakupljenih izposoj ali število licenc
Pri licenci vrste *zakup izposoj* se izpiše število zakupljenih izposoj v izbranem obdobju.

Pri licenci vrste *osnovni paket* se izpiše število licenc (tj. število 1), če je obdobje veljavnosti licence znotraj izbranega obdobja.
- številka in datum računa ter cena
- COBISS.SI-ID

B.3.2 E-SEZ-02: Seznam paketov/licenc

Izpis vključuje seznam paketov in licenc za samostojne e-vire, ki so bile kupljene ali plačane v izbranem obdobju.

Podatki v seznamu so urejeni naraščajoče po številkah licence. V seznamu se izpišejo stolpci z naslednjimi podatki:

- številka
- oznaka paketa ali licence
- bibliografski opis enote
- dobavitelj
- datum, od katerega velja licenca
- datum, do katerega velja licenca
- način nabave
- datum in številka pogodbe
- vrsta licence

- vrsta vira
- številka in datum računa ter cena
V tem stolpcu se izpiše tudi cena, ki je vpisana v paketu ali licenci.
Pred ceno se izpiše besedilo: *cena v P/L*.
- URL
- opomba

Na koncu seznama se izpiše še statistika podatkov o paketih in licencah za samostojne e-vire. Podatki so razdeljeni v dve tabeli glede na tip (*paket, licenca za samostojni e-vir*). V tabeli za pakete je prikazano število paketov (stolpec *paketi*), število naslovov (stolpec *naslovi*) in vsota cen, vpisanih pri paketih (stolpec *vsota cen v P/L*). V tabeli za licence za samostojne e-vire je prikazano število licenc (stolpec *licence*) in vsota cen, vpisanih pri licencah za samostojne e-vire (stolpec *vsota cen v P/L*). Navpično so podatki razvrščeni po načinu nabave, v okviru načina nabave pa po vrsti licence. Sledijo zbirni podatki za vse načine nabave in vrste licence skupaj. Pod zadnjo tabelo je legenda.

Opozorilo:

Vsota cen paketov in licenc za samostojne e-vire predstavlja vsoto cen, ki smo jih ročno vpisali pri vnosu paketov in licenc. Podatke o porabi sredstev za plačila računov pa pripravljamo s poročili o porabi sredstev, npr. E-PS-01: Plačila računov – po skladih/vrstah stroškov.

B.3.3 E-SEZ-03: Seznam izposojenih spletnih virov – po naslovih in številu izposoj

Izpis vključuje seznama spletnih virov, ki so bili izposojeni v izbranem obdobju:

- v prvem seznamu so podatki urejeni po naslovih, in sicer naraščajoče po abecednem vrstnem redu
- v drugem seznamu so podatki urejeni padajoče po številu izposoj

V prvem seznamu se izpišejo stolpci z naslednjimi podatki:

- naslov
- avtor
- COBISS.SI-ID
- ISBN
- vrsta licence
- število izposoj
- portal

V drugem seznamu se izpišejo stolpci z naslednjimi podatki:

- število izposoj
- naslov
- avtor

- COBISS.SI-ID
- ISBN
- vrsta licence
- portal

Seznama vključujeta le tiste podatke o izposoji spletnih virov, ki so evidentirani v sistemu COBISS.

B.3.4 E-SEZ-04: Seznam neizposojenih spletnih virov – po naslovih

Izpis vključuje seznam spletnih virov, ki niso bili izposojeni v izbranem obdobju.

Podatki so v seznamu urejeni po naslovih, in sicer naraščajoče po abecednem vrstnem redu. V seznamu se izpišejo stolpci z naslednjimi podatki:

- naslov
- avtor
- COBISS.SI-ID
- ISBN
- vrsta licence
- portal

C PORABA SREDSTEV

V dodatku so opisana poročila o porabi sredstev za nakup e-virov, ki jih pripravljamo in izpisujemo v segmentu COBISS3/Izpisi.

C.1 SEZNAM IZPISOV

Seznam izpisov je v mapi **Izpisi / Sistemski / Elektronski viri / Poraba sredstev**:

- E-PS-01: Plačila računov – po skladih/vrstah stroškov
- E-PS-02: Plačila računov z odbitkom vstopnega DDV – po skladih/vrstah stroškov
- E-PS-03: Plačila avansov – po skladih
- E-PS-04: Plačila avansov z odbitkom vstopnega DDV – po skladih
- E-PS-05: Plačila posrednih stroškov nabave – po skladih
- E-PS-06: Plačila posrednih stroškov nabave z odbitkom vstopnega DDV – po skladih
- E-PS-07: Preplačila – po dobaviteljih

Izpisi, razen E-PS-07, so pripravljeni ločeno za knjižnice, ki ne vodijo odbitnega deleža vstopnega DDV, in za knjižnice, ki odbitni delež vstopnega DDV vodijo.

C.2 VNOS VHODNIH PARAMETROV ZA PRIPRAVO IZPISOV

Kriterije za izbor podatkov določimo v oknu **Vnos vhodnih parametrov za pripravo izpisa**.

Pri določanju vhodnih parametrov moramo biti pozorni na določitev obdobja za izbor računov.

Zagotoviti moramo namreč usklajenost med datumom računa in skladi, ki so določeni v računu. Oboje se mora nanašati na isto izbrano obdobje.

C.2.1 Poročila E-PS-01, E-PS-02, E-PS-05 in E-PS-06

Pri poročilih E-PS-01, E-PS-02, E-PS-05 in E-PS-06 lahko določimo naslednje parametre:

- "Status"
Določimo status računa, za katerega naj se v poročilu upoštevajo podatki. Privzeta vrednost je *plačano*. Podatek je obvezen.
- "Plačano"
Z vpisom datuma plačila računa lahko določimo obdobje, za katero naj se v poročilu upoštevajo podatki.
- "Datum refer. dokumenta"
Z vpisom datuma, ki označuje datum izstavitve prejetega računa, lahko določimo obdobje, za katero naj se v poročilu upoštevajo podatki.
- "Številka"
Določimo lahko območje števil, ki so bile računom dodeljene skladno z nastavitvijo števca računov.

C.2.2 Poročili E-PS-03 in E-PS-04

Pri poročilih E-PS-03 in E-PS-04 lahko določimo naslednje parametre:

- "Status"
Določimo status avansa, za katerega naj se v poročilu upoštevajo podatki. Privzeta vrednost je *plačano, račun vpisan, račun plačan, spremenjeno v preplačilo*. Podatek je obvezen.
- "Datum statusa"

Z vpisom datuma statusa avansa lahko določimo obdobje, za katero naj se v poročilu upoštevajo podatki.

- "Datum refer. dokumenta"

Z vpisom datuma, ki označuje datum izstavitve prejetega avansnega računa, lahko določimo obdobje, za katero naj se v poročilu upoštevajo podatki.

- "Številka"

Določimo lahko območje števil, ki so bile avansom dodeljene skladno z nastavitvijo števca računov.

C.2.3 Poročilo E-PS-07

Pri poročilu E-PS-07 določimo naslednje parametre:

- "Dobavitelj (E)"

Določena je vloga dobavitelja elektronskih virov.

- "Neaktiven"

Določena je vrednost *Ne*.

C.3 OPIS POSAMEZNIH IZPISOV

C.3.1 E-PS-01: Plačila računov – po skladih/vrstah stroškov

Poročilo vključuje podatke o porabi sredstev za plačila računov. Prikazani so znesek plačanih računov z odštetim zneskom popusta in prištetim zneskom DDV (stolpec *znesek*), znesek DDV (stolpec *DDV*) in znesek popusta (stolpec *popust*).

Za plačila računov v tujih valutah sta prikazana znesek plačanih računov z odštetim zneskom popusta (stolpec *znesek*) in znesek popusta (stolpec *popust*). Znesek plačanih računov in znesek popusta sta razvrščena vodoravno, tako da sta najprej prikazana zneska vseh plačanih računov in popustov v tujih valutah (*zneski v tujih valutah*), zatem pa še zneska plačanih računov in popustov v tujih valutah, ki nista preračunana v domačo valuto (*neprerač. zneski v tujih val.*).

Podatki se izpišejo v več tabelah, pri čemer se upoštevata dva kriterija razvrstitve:

- **vrsta stroška** – najprej se izpišejo podatki ločeno po vrstah stroškov, na koncu pa še zbirni podatki za vse vrste stroškov skupaj
- v okviru vrste stroška se upošteva **valuta** – najprej se izpišejo podatki za prejšnjo domačo valuto, zatem za aktualno domačo valuto in nazadnje še za tuje valute

Če podatki ne obstajajo, se tabela v poročilu ne izpiše.

Podatki so v tabelah navpično razvrščeni po abecedi oznak skladov, iz katerih so bili plačani računi. Sledijo zbirni podatki za vse sklade skupaj.

Zadnji tabeli sledi legenda.

Podatki v tabeli za vse vrste stroškov v stolpcu *znesek* so primerljivi tudi z zneskom, ki se vodi v skladih in je porabljen za plačila. Če smo plačevali še avanse in posredne stroške, moramo pri primerjavi upoštevati še podatke iz poročil E-PS-03 in E-PS-05. Zaradi zaokroževanja pri računanju zneskov lahko v nekaterih primerih znesek v poročilu o porabi sredstev za malenkost odstopa od zneska, ki se vodi v skladu in je bil porabljen za plačila.

Opozorilo:

Poročilo ne upošteva zneska za koriščenje preplačila v računu po skladih.

C.3.2 E-PS-02: Plačila računov z odbitkom vstopnega DDV – po skladih/vrstah stroškov

Poročilo vključuje podatke o porabi sredstev za plačila računov. Prikazani so znesek plačanih računov z odštetim zneskom popusta in prištetim zneskom DDV (stolpec *znesek*), znesek DDV (stolpec *DDV*), odbitni znesek vstopnega DDV (stolpec *odbit. vstop. DDV*) in znesek popusta (stolpec *popust*).

Znesek plačanih računov in znesek DDV sta razvrščena vodoravno glede na to, ali je odbitni znesek vstopnega DDV upoštevan (*z odbit. vstop. DDV*) ali ne (*brez odbit. vstop. DDV*).

Za plačila računov v tujih valutah sta prikazana znesek plačanih računov z odštetim zneskom popusta (stolpec *znesek*) in znesek popusta (stolpec *popust*). Znesek plačanih računov in znesek popusta sta razvrščena vodoravno, tako da sta najprej prikazana zneska vseh plačanih računov in popustov v tujih valutah (*zneski v tujih valutah*), zatem pa še zneska plačanih računov in popustov v tujih valutah, ki nista preračunana v domačo valuto (*neprerač. zneski v tujih val.*).

Podatki se izpišejo v več tabelah, pri čemer se upoštevata dva kriterija razvrstitve:

- **vrsta stroška** – najprej se izpišejo podatki ločeno po vrstah stroškov, na koncu pa še zbirni podatki za vse vrste stroškov skupaj
- v okviru vrste stroška se upošteva **valuta** – najprej se izpišejo podatki za prejšnjo domačo valuto, zatem za aktualno domačo valuto in nazadnje še za tuje valute

Če podatki ne obstajajo, se tabela v poročilu ne izpiše.

Podatki so v tabelah navpično razvrščeni po abecedi oznak skladov, iz katerih so bili plačani računi. Sledijo zbirni podatki za vse sklade skupaj.

Zadnji tabeli sledi legenda.

Podatki v tabeli za vse vrste stroškov v stolpcu *znesek (z odbit. vstop. DDV)* so primerljivi tudi z zneskom, ki se vodi v skladih in je porabljen za plačila. Če smo plačevali še avanse in posredne stroške, moramo pri primerjavi upoštevati še podatke iz poročil E-PS-04 in E-PS-06. Zaradi zaokroževanja pri računanju zneskov lahko v nekaterih primerih znesek v poročilu o porabi sredstev za malenkost odstopa od zneska, ki se vodi v skladu in je bil porabljen za plačila.

Opozorilo:

Poročilo ne upošteva zneska za koriščenje preplačila v računu po skladih.

C.3.3 E-PS-03: Plačila avansov – po skladih

Poročilo vključuje podatke o porabi sredstev za plačila avansov. Prikazani so znesek plačanih avansov z odštetim zneskom popusta in prištetim zneskom DDV (stolpec *znesek*), znesek DDV (stolpec *DDV*) in znesek popusta (stolpec *popust*).

Za plačila avansov v tujih valutah sta prikazana znesek plačanih avansov z odštetim zneskom popusta (stolpec *znesek*) in znesek popusta (stolpec *popust*). Znesek plačanih avansov in znesek popusta sta razvrščena vodoravno, tako da sta najprej prikazana zneska vseh plačanih avansov in popustov v tujih valutah (*zneski v tujih valutah*), zatem pa še zneska plačanih avansov in popustov v tujih valutah, ki nista preračunana v domačo valuto (*neprerač. zneski v tujih val.*).

Podatki se izpišejo v več tabelah, pri čemer se upoštevata dva kriterija razvrstitve:

- **izbrani avansi** – najprej se izpišejo podatki za vse plačane avanse, zatem pa samo za tiste avanse, ki še niso bili porabljeni za plačila računov
- v okviru izbranih avansov se upošteva še **valuta** – najprej se izpišejo podatki za prejšnjo domačo valuto, zatem za aktualno domačo valuto in nazadnje še za tuje valute

Če podatki ne obstajajo, se tabela v poročilu ne izpiše.

Podatki so v tabelah navpično razvrščeni po abecedi oznak skladov, iz katerih so bili plačani avansi. Sledijo zbirni podatki za vse sklade skupaj.

Zadnji tabeli sledi legenda.

Podatki v tabeli za neporabljene avanse (avansi še niso bili porabljeni za plačila računov), so v stolpcu *znesek* primerljivi tudi z zneskom, ki se vodi v skladih in je porabljen za plačila. V tem znesku v skladu so zraven zneska za plačila avansov prišteti tudi zneski za plačila računov in zneski za plačila posrednih stroškov nabave. Zato je treba pri tej primerjavi upoštevati še podatke iz poročil E-PS-01 in E-PS-05. Zaradi zaokroževanja pri računanju zneskov lahko v nekaterih primerih znesek v poročilu o porabi sredstev za malenkost odstopa od zneska, ki se vodi v skladu in je bil porabljen za plačila.

Opozorilo:

Če želimo, da so podatki o porabi sredstev za plačila avansov in računov pravilni, je treba pri plačilu avansa in kasneje pri plačilu računa uporabiti iste sklade.

C.3.4 E-PS-04: Plačila avansov z odbitkom vstopnega DDV – po skladih

Poročilo vključuje podatke o porabi sredstev za plačila avansov. Prikazani so znesek plačanih avansov z odštetim zneskom popusta in prištetim zneskom DDV (stolpec *znesek*), znesek DDV (stolpec *DDV*), odbitni znesek vstopnega DDV (stolpec *odbit. vstop. DDV*) in znesek popusta (stolpec *popust*).

Znesek plačanih avansov in znesek DDV sta razvrščena vodoravno glede na to, ali je odbitni znesek vstopnega DDV upoštevan (*z odbit. vstop. DDV*) ali ne (*brez odbit. vstop. DDV*).

Za plačila avansov v tujih valutah sta prikazana znesek plačanih avansov z odštetim zneskom popusta (stolpec *znesek*) in znesek popusta (stolpec *popust*). Znesek plačanih avansov in znesek popusta sta razvrščena vodoravno, tako da sta najprej prikazana zneska vseh plačanih avansov in popustov v tujih valutah (*zneski v tujih valutah*), zatem pa še zneska plačanih avansov in popustov v tujih valutah, ki nista preračunana v domačo valuto (*neprerač. zneski v tujih val.*).

Podatki se izpišejo v več tabelah, pri čemer se upoštevata dva kriterija razvrstitve:

- **izbrani avansi** – najprej se izpišejo podatki za vse plačane avanse, zatem pa samo za tiste avanse, ki še niso bili porabljeni za plačila računov
- v okviru izbranih avansov se upošteva **valuta** – najprej se izpišejo podatki za prejšnjo domačo valuto, zatem za aktualno domačo valuto in nazadnje še za tuje valute

Če podatki ne obstajajo, se tabela v poročilu ne izpiše.

Podatki so v tabelah navpično razvrščeni po abecedi oznak skladov, iz katerih so bili plačani avansi. Sledijo zbirni podatki za vse sklade skupaj.

Zadnji tabeli sledi legenda.

Podatki v tabeli za neporabljene avanse (avansi še niso bili porabljeni za plačila računov), so v stolpcu *znesek (z odbit. vstop. DDV)* primerljivi tudi z zneskom, ki se vodi v skladih in je porabljen za plačila. V tem znesku v skladu so zraven zneska za plačila avansov prišteti tudi zneski za plačila računov in zneski za plačila posrednih stroškov nabave. Zato je treba pri tej primerjavi upoštevati še podatke iz poročil E-PS-02 in E-PS-06. Zaradi zaokroževanja pri računanju zneskov lahko v nekaterih primerih znesek v poročilu o porabi sredstev za malenkost odstopa od zneska, ki se vodi v skladu in je bil porabljen za plačila.

Opozorilo:

Če želimo, da so podatki o porabi sredstev za plačila avansov in računov pravilni, je treba pri plačilu avansa in kasneje pri plačilu računa uporabiti iste sklade.

C.3.5 E-PS-05: Plačila posrednih stroškov nabave – po skladih

Poročilo vključuje podatke o porabi sredstev za plačila posrednih stroškov nabave. Prikazani so vrsta posrednega stroška (stolpec *vrsta*), znesek plačanih posrednih stroškov s prištetim zneskom DDV (stolpec *znesek*), znesek DDV (stolpec *DDV*) in zneski v tujih valutah (stolpec *zneski v tujih val.*).

Podatki so v tabeli navpično razvrščeni po abecedi oznak skladov, iz katerih so bili plačani posredni stroški nabave. Sledijo zbirni podatki za vse sklade skupaj.

Tabeli sledi legenda.

Glede na nastavitve v inicializacijski datoteki knjižnice se lahko posredni stroški nabave beležijo v skladu z oznako *PSN*, namenjenem za spremljanje posrednih stroškov, ali pa v prvem uporabljenem skladu v računu. Pred spremembo nastavitve parametra moramo obvezno pripraviti izpis E-PS-05. Po nastavitvi parametra lahko pripravljamo poročila o plačilih posrednih stroškov nabave samo od datuma, ko smo spremenili nastavitve parametra.

Opozorilo:

Posredni stroški, vpisani pri avansih, niso vključeni v poročilo o porabi sredstev za plačila posrednih stroškov. Pri avansih je namreč pri vnosu posrednih stroškov možno vnesti le izravnavo.

C.3.6 E-PS-06: Plačila posrednih stroškov nabave z odbitkom vstopnega DDV – po skladih

Poročilo vključuje podatke o porabi sredstev za plačila posrednih stroškov nabave. Prikazani so vrsta posrednega stroška (stolpec *vrsta*), znesek plačanih posrednih stroškov s prištetim zneskom DDV (stolpec *znesek*), znesek DDV (stolpec *DDV*), odbitni znesek vstopnega DDV (stolpec *odbit. vstop. DDV*) in zneski v tujih valutah (stolpec *zneski v tujih val.*).

Znesek plačanih posrednih stroškov nabave in znesek DDV sta razvrščena vodoravno glede na to, ali je odbitni znesek vstopnega DDV upoštevan (z *odbit. vstop. DDV*) ali ne (*brez odbit. vstop. DDV*).

Podatki so v tabeli navpično razvrščeni po abecedi oznak skladov, iz katerih so bili plačani posredni stroški nabave. Sledijo zbirni podatki za vse sklade skupaj.

Tabeli sledi legenda.

Glede na nastavitve v inicializacijski datoteki knjižnice se lahko posredni stroški nabave beležijo v skladu z oznako *PSN*, namenjenem za spremljanje posrednih stroškov, ali pa v prvem uporabljenem skladu v računu. Pred spremembo nastavitve parametra moramo obvezno pripraviti izpis E-PS-06. Po

nastavitvi parametra lahko pripravljamo poročila o plačilih posrednih stroškov nabave samo od datuma, ko smo spremenili nastavitev parametra.

Opozorilo:

Posredni stroški, vpisani pri avansih, niso vključeni v poročilo o porabi sredstev za plačila posrednih stroškov. Pri avansih je namreč pri vnosu posrednih stroškov možno vnesti le izravnavo.

C.3.7 E-PS-07: Preplačila – po dobaviteljih

Poročilo vključuje podatke o preplačilih v domači valuti in tujih valutah pri dobaviteljih v nabavi. Prikazani so oznaka in ime dobavitelja ter zneska preplačil v domači valuti in v tujih valutah.

Podatki so v tabeli navpično razvrščeni po abecedi oznak dobaviteljev, ki imajo zabeležen znesek preplačila.

D STATISTIKE

V dodatku so opisane statistike za nabavo e-virov in statistike izposoje e-knjig, ki jih pripravljamo in izpisujemo v segmentu COBISS3/Izpisi.

Statistike za elektronske vire so razvrščene v štiri osnovne skupine:

- L: Licence za izposajo
- P: Paketi/licence
- I: Izposoja e-knjig
- B: Bibliografski zapis

Statistike iz skupine **L** pripravljamo na osnovi podatkov v razredu **Licenca za izposajo**. Statistike iz skupine **P** pripravljamo na osnovi podatkov v razredu **Paketi/licence**. Statistike iz skupine **I** pripravljamo na osnovi transakcij izposoje. Statistike iz skupine **B** pripravljamo na osnovi podatkov v razredu **Bibliografski zapis**.

V skupino **I** je v mapi **Elektronski viri** vključena le statistika po ponudniku in vrsti licence. Vse preostale statistike izposoje e-knjig se pripravljajo v mapi **Izposoja**.

Vsaka statistika ima svojo oznako in ime. Oznaka je sestavljena iz oznake segmenta (E), oznake, da spada izpis v skupino statistik (STA), oznake skupine statistik (L, P ali I) in zaporedne številke izpisa v skupini; vsi elementi oznake so med seboj povezani z znakom "-". Ime statistike je sestavljeno iz dveh delov, ki sta povezana z znakom "-". Iz prvega dela je razviden osnovni namen izpisa (vsebina celic v tabelah), iz drugega dela pa merila za razvrščanje podatkov, ki so med seboj ločena z znakom "/".

D.1 SEZNAM IZPISOV

Seznam izpisov je v mapi **Izpisi / Sistemske definicije / Elektronski viri / Statistike**:

- E-STA-L01: Licence za izposojanje – po vrsti licence/ponudniku
- E-STA-L02: Licence za izposojanje – po jeziku/vrstilcu UDK
- E-STA-L03: Licence za izposojanje – po starostni skupini/vrstilcu UDK
- E-STA-L04: Licence za izposojanje – po vrsti vsebine
- E-STA-L05: Licence za izposojanje – razmerja v splošni knjižnici
- E-STA-L06: Licence za izposojanje – razmerja v splošni knjižnici/po skladih
- E-STA-L07: Licence za izposojanje – razmerja v splošni knjižnici/po skladih z odbitkom vstopnega DDV
- E-STA-P01: Paketi/licence – po tipu/načinu nabave/vrsti licence
- E-STA-P02: Paketi/licence – po tipu/načinu nabave/vrsti vira
- E-STA-I01: Izposoja spletnih virov – po ponudniku/vrsti licence
- E-STA-B01: Diplomске, magistrske in specialistične naloge ter disertacije v polnem besedilu

Izpisa E-STA-L06 in E-STA-L07 sta pripravljena ločeno za knjižnice, ki ne vodijo odbitnega deleža vstopnega DDV, in za knjižnice, ki odbitni delež vstopnega DDV vodijo.

Izpis E-STA-I01 se pripravlja v mapi **Elektronski viri**, vse preostale statistike izposoje spletnih virov pa se pripravljajo v mapi **Izposoja**.

D.2 IZBOR PODATKOV ZA PRIPRAVO IZPISOV

Kriteriji za izbor podatkov pri posameznih izpisih:

- statistiki E-STA-L06 in E-STA-L07
 - postavka računa ima status: *plačano*

D.3 VNOS VHODNIH PARAMETROV ZA PRIPRAVO IZPISOV

Kriterije za izbor podatkov določimo v oknu **Vnos vhodnih parametrov za pripravo izpisa**.

D.3.1 Statistike E-STA-L01, E-STA-L02, E-STA-L03, E-STA-L04, E-STA-L05, E-STA-L06 in E-STA-L07

Pri pripravi statistik najprej v iskalniku razreda **Licenca** poiščemo in izberemo licence. Zatem določimo vrednost naslednjih parametrov:

- "Nakup ali plačilo v obdobju od"
- "Nakup ali plačilo v obdobju do"

S parametroma določimo, naj se izmed licenc, ki smo jih poiskali in izbrali, v statistiko uvrstijo le tiste, ki smo jih kupili ali plačali v izbranem obdobju.

D.3.2 Statistiki E-STA-P01 in E-STA-P02

Pri pripravi statistik najprej v iskalniku **Paket/licenca** poiščemo in izberemo pakete in licence za samostojne e-vire. Zatem lahko določimo vrednost naslednjega parametra:

- "Komentar v naslovu"

Vpišemo dodatni komentar, ki se izpiše v naslovu seznama. Podatek ni obvezen.

D.3.3 Statistika E-STA-I01

Pri pripravi statistike določimo vrednost naslednjih parametrov:

- "Oznaka transakcije"

Privzeto se ponudi vrednost *izposoja na dom*. Vnos parametra je obvezen.

- "Uporabniško ime"

Privzeto se ponudita uporabniški imeni za transakcije izposoje spletnih virov: *_EBOOKS*, *EBookService*. Vnos parametra je obvezen.

- "Obdobje"
Določimo obdobje, za katero naj se v statistiki upoštevajo podatki. Vnos parametra je obvezen.
- "Ponudnik/portal"
Določimo, da se upoštevajo le transakcije vpisanega ponudnika za izposajo spletnih virov (npr. *biblos*). Vnos parametra ni obvezen. Če vrednost parametra ni določena, se v statistiki upoštevajo vse transakcije izposoje spletnih virov ne glede na ponudnika/portal.

D.3.4 Statistika E-STA-B01

Podatke za pripravo statistike poiščemo in izberemo v iskalniku razreda **Bibliografski zapis**.

Če pripravljamo statistiko za izpolnjevanje Poročila o delu knjižnice za Center za razvoj knjižnic, poiščemo podatke o bibliografskih zapisih po datumu kreiranja/prevzema (DM=), in sicer v ukaznem načinu iskanja.

D.4 OPIS POSAMEZNIH IZPISOV

D.4.1 E-STA-L01: Licence za izposoj – po ponudniku/vrsti licence

Statistika vključuje podatke o licencah za izposoj, ki so bile kupljene ali plačane v izbranem obdobju. Prikazano je število naslovov (stolpec *naslovi*). Pri licencah vrste *zakup izposoj* je prikazano še število zakupljenih izposoj (stolpec *zakup izposoj*).

Podatki so v statistiki razdeljeni v več tabel glede na vrsto licence.

Navpično so podatki razvrščeni po ponudniku. Sledijo zbirni podatki za vse ponudnike skupaj.

D.4.2 E-STA-L02: Licence za izposoj – po jeziku/vrstilcu UDK

Statistika vključuje podatke o licencah za izposoj, ki so bile kupljene ali plačane v izbranem obdobju. Prikazano je število naslovov (stolpec *naslovi*).

Navpično so podatki razvrščeni po jeziku, v okviru jezika pa po vrstilcu UDK (osnovne skupine UDK na osnovi vrednosti iz šifranta v podpolju 675s). Sledijo zbirni podatki za vse jezike in vse vrstilce UDK skupaj.

Zadnji tabeli sledi legenda.

D.4.3 E-STA-L03: Licence za izposoj – po starostni skupini/vrstilcu UDK

Statistika vključuje podatke o licencah za izposoj, ki so bile kupljene ali plačane v izbranem obdobju. Prikazano je število naslovov (stolpec *naslovi*).

Navpično so podatki razvrščeni po starostni skupini (vrednosti iz šifranta v podpolju 100e), v okviru jezika pa po vrstilcu UDK (osnovne skupine UDK na osnovi vrednosti iz šifranta v podpolju 675s). Sledijo zbirni podatki za vse starostne skupine in vse vrstilce UDK skupaj.

Zadnji tabeli sledi legenda.

D.4.4 E-STA-L04: Licence za izposojno – po vrsti vsebine

Statistika vključuje podatke o licencah za izposojno, ki so bile kupljene ali plačane v izbranem obdobju. Prikazano je število naslovov (stolpec *naslovi*).

Navpično so podatki razvrščeni po vrsti vsebine, določeni na osnovi kode za literarno vrsto v podpolju 105f. Sledijo zbirni podatki za vse vrste vsebine skupaj.

D.4.5 E-STA-L05: Licence za izposojno – razmerja v splošni knjižnici

Statistika vključuje podatke o licencah za izposojno, ki so bile kupljene ali plačane v izbranem obdobju. Prikazana sta število naslovov (stolpec *naslovi*) in delež glede na skupno število naslovov (stolpec *odstotek*).

V statistiki so podatki razdeljeni v dve tabeli:

- Delitev gradiva po namembnosti
- Delitev gradiva na leposlovje in neleposlovje

V prvi tabeli so podatki navpično razvrščeni na gradivo za odrasle in gradivo, namenjeno otrokom. Sledijo zbirni podatki. Kriterij za delitev je podatek v podpolju 100e – Koda za namembnost:

- odrasli (100e = k, m ali pa koda ni vpisana)
- otroci (100e = a, b, c, d ali e)

V drugi tabeli so podatki navpično razvrščeni na neleposlovno gradivo in na leposlovje. Sledijo zbirni podatki. Kriterij za delitev je podatek v podpolju 675s – UDK za statistiko:

- neleposlovje (675s = 0*, 1*, 2*, 3*, 5*, 6*, 7*, 8, 80*, 81*, 82(091), 82.0 ali 9*; zvezdica je uporabljena za krajšanje)
- leposlovje (v 675s so vrstilci preostalih vrednosti iz skupine 8, ki ne sodijo pod neleposlovje)

Zadnji tabeli sledi legenda.

D.4.6 E-STA-L06: Licence za izposojno – razmerja v splošni knjižnici/po skladih

Statistika vključuje podatke o licencah za izposojno, ki so bile kupljene ali plačane v izbranem obdobju. Prikazani so število naslovov (stolpec *naslovi*), delež glede na skupno število naslovov (stolpec *odstotek*), znesek, plačan z računom, z odštetim zneskom popusta in prištetim zneskom DDV (stolpec *znesek*) in znesek popusta (stolpec *popust*).

V statistiki so podatki prikazani v dveh delih:

- Delitev gradiva po namembnosti
- Delitev gradiva na leposlovje in neleposlovje

V prvem delu so podatki navpično razvrščeni na gradivo za odrasle in gradivo, namenjeno otrokom. Sledijo zbirni podatki. Kriterij za delitev je podatek v podpolju 100e – Koda za namembnost:

- odrasli (100e = k, m ali pa koda ni vpisana)
- otroci (100e = a, b, c, d ali e)

V drugem delu so podatki navpično razvrščeni na neleposlovno gradivo in na leposlovje. Sledijo zbirni podatki. Kriterij za delitev je podatek v podpolju 675s – UDK za statistiko:

- neleposlovje (675s = 0*, 1*, 2*, 3*, 5*, 6*, 7*, 8, 80*, 81*, 82(091), 82.0 ali 9*; zvezdica je uporabljena za krajšanje)
- leposlovje (v 675s so vrstilci preostalih vrednosti iz skupine 8, ki ne sodijo pod neleposlovje)

V vsakem od teh dveh delov se podatki izpišejo v več tabelah, ločeno po skladih.

Sledijo zbirni podatki za vse sklade.

Zadnji tabeli sledi legenda.

Opozorilo:

Če smo račun za posamezno licenco plačali iz več skladov, se pri vsakem od teh skladov število naslovov poveča za 1.

D.4.7 E-STA-L07: Licence za izposajo – razmerja v splošni knjižnici/po skladih z odbitkom vstopnega DDV

Statistika je enaka statistiki E-STA-L06, s to razliko, da je v stolpcu *znesek* prikazan znesek z odštetim odbitkom vstopnega DDV (gl. pogl. D.3.6).

D.4.8 E-STA-P01: Paketi/licence – po tipu/načinu nabave/vrsti licence

Statistika vključuje podatke o paketih in licencah za samostojne e-vire.

V statistiki so podatki razdeljeni v dve tabeli glede na tip (*paket, licenca za samostojni e-vir*).

V tabeli za pakete je prikazano število paketov (stolpec *paketi*), v tabeli za licence za samostojne e-vire pa število licenc (stolpec *licence*). V obeh tabelah je prikazano še število ponudnikov paketov in licenc.

Navpično so podatki razvrščeni po načinu nabave, v okviru načina nabave pa po vrsti licence. Sledijo zbirni podatki za vse načine nabave in vrste licence skupaj.

Zadnji tabeli sledi legenda.

D.4.9 E-STA-P02: Paketi/licence – po tipu/načinu nabave/vrsti vira

Statistika vključuje podatke o paketih in licencah za samostojne e-vire.

Podatki so v statistiki razdeljeni v dve tabeli glede na tip (*paket, licenca za samostojni e-vir*).

V tabeli za pakete je prikazano število paketov (stolpec *paketi*), v tabeli za licence za samostojne e-vire pa število licenc (stolpec *licence*). V obeh tabelah je prikazano še število ponudnikov paketov in licenc.

Navpično so podatki razvrščeni po načinu nabave, v okviru načina nabave pa po vrsti vira. Sledijo zbirni podatki za vse načine nabave in vrste virov skupaj.

Zadnji tabeli sledi legenda.

D.4.10 E-STA-I01: Izposoja spletnih virov – po ponudniku/vrsti licence

Statistika vključuje podatke o izposojah spletnih virov, ki so bile izvedene v izbranem obdobju. Pripravlja se na osnovi transakcij izposoje v mapi **Elektronski viri**. Vse preostale statistike izposoje spletnih virov se pripravljajo v mapi **Izposoja**.

V statistiki sta prikazani število izposoj (stolpec *izposoje*) in število naslovov spletnih virov, ki so bili izposojeni (stolpec *naslovi*).

Navpično so podatki razvrščeni po ponudniku, v okviru ponudnika pa po vrsti licence. Sledijo zbirni podatki za vse ponudnike in vse vrste licence skupaj.

Tabeli sledi legenda.

Statistika vključuje le tiste podatke o izposoji spletnih virov, ki so evidentirani v sistemu COBISS.

D.4.11 E-STA-B01: Diplomske, magistrske in specialistične naloge ter disertacije v polnem besedilu

Statistika prikazuje podatke o diplomskih, magistrskih in specialističnih nalogah ter disertacijah, ki so dostopne na daljavo.

Prikazano je število naslovov (stolpec *naslovi*).

Bibliografski zapis se v uvrsti v statistiko, če ustreza naslednjim pogojem:

- 001b=l in 001t=2.08, 2.09, 2.10, 2.11, 2.12 ali 2.13 ter 135b=i in 856u ali 856g ni prazno

E PODATKI ZA NADALJNJO OBDELAVO

V dodatku je opisano, kako izvozimo podatke za nadaljnjo obdelavo.

Vsak izvoz ima svojo oznako in ime. Oznaka izpisa je sestavljena iz oznake segmenta (E), oznake, da izpis spada v skupino izvozov (IZV), in zaporedne številke izpisa; vsi elementi oznake so med seboj povezani z znakom "-".

E.1 SEZNAM IZPISOV

Seznam izpisov je v mapi **Izpisi / Sistemske definicije / Elektronski viri / Podatki za nadaljnjo obdelavo:**

- E-IZV-01: Licence za izposajo (polni format)
- E-IZV-02: Paketi/licence (polni format)
- E-IZV-03: Izposojeni spletni viri (polni format)

|

E.2 VNOS VHODNIH PARAMETROV ZA PRIPRAVO IZPISOV

Kriterije za izbor podatkov določimo v oknu **Vnos vhodnih parametrov za pripravo izpisa**.

E.2.1 Izvoz E-IZV-01

Pri pripravi izvoza najprej v iskalniku razreda **Licenca** poiščemo in izberemo licence. Zatem določimo vrednost naslednjih parametrov:

- "Nakup ali plačilo v obdobju od"
- "Nakup ali plačilo v obdobju do"

S parametroma določimo, naj se izmed licenc, ki smo jih poiskali in izbrali, v statistiko uvrstijo le tiste, ki smo jih kupili ali plačali v izbranem obdobju.

E.2.2 Izvoz E-IZV-02

Podatke za pripravo izvoza poiščemo in izberemo v iskalniku razreda **Paket/licenca**.

E.2.3 Izvoz E-IZV-03

Pri pripravi izvoza najprej v iskalniku razreda **Licenca** poiščemo in izberemo licence. Zatem določimo vrednost naslednjih parametrov:

- "Izposojeno v obdobju od"
- "Izposojeno v obdobju do"

S parametroma določimo, naj se za izbrane licence podatki o izposojah prikažejo le za podano obdobje.

E.3 OPIS POSAMEZNIH IZPISOV

E.3.1 E-IZV-01: Licence za izposoj (polni format)

Podatki so prirejeni za izvoz podatkov o licencah za izposoj v program Excel.

Ko je izvoz pripravljen, ga shranimo v oknu **Pregled in pošiljanje izpisa** v poljubno mapo s klikom na gumb **Shrani kot**. V programu Excel odpremo datoteko s shranjenim izpisom. Pri uvozu podatkov kliknemo izbirni gumb "Delimited" in iz seznama izberemo vrednost 65001 : *Unicode (UTF-8)*, podatke pa ločimo z znakom "|", ki ga vpišemo pri "Other".

V izvoz so vključeni podatki o licencah za izposoj z atributi iz razredov **Licenca za izposoj**, **Gradivo** in **Bibliografski zapis**. V izvozu so najprej navedeni atributi licenc, zatem pa še bibliografski podatki.

Pri atributu "Štev. zakupljenih izposoj/štev. licenc" se glede na vrsto licence izpiše:

- pri licenci vrste *zakup izposoj* število zakupljenih izposoj v izbranem obdobju
- pri licenci vrste *osnovni paket* število licenc (tj. število 1), če je obdobje veljavnosti licence znotraj izbranega obdobja

E.3.2 E-IZV-02: Paketi/licence (polni format)

Podatki so prirejeni za izvoz podatkov o paketih in licencah za samostojne e-vire v program Excel.

V izvoz so vključeni podatki o paketih in licencah za samostojne e-vire z atributi iz razredov **Paket/licenca**, **Gradivo** in **Bibliografski zapis**. V izvozu so najprej navedeni atributi paketov in licenc za samostojne e-vire, zatem pa še bibliografski podatki.

Izvoz podatkov in uvoz v program Excel sta opisana v pogl. E.3.1.

E.3.3 E-IZV-03: Izposojeni spletni viri (polni format)

Podatki so prirejeni za izvoz podatkov o izposojenih spletnih virih v program Excel.

V izvoz so vključeni podatki o licencah za izposajo z atributi iz razredov **Licenca za izposajo, Gradivo in Bibliografski zapis**. V izvozu so najprej navedeni atributi licenc, zatem pa še bibliografski podatki.

Izvoz vključuje le tiste podatke o izposoji spletnih virov, ki so evidentirani v sistemu COBISS. Zajeti so tudi spletni viri, ki niso bili izposojeni v izbranem obdobju, pri njih je število izposoj enako 0.

Izvoz podatkov in uvoz v program Excel sta opisana v pogl. *E.3.1*.

Izdal

IZUM

Institut informacijskih znanosti
2000 Maribor, Prešernova 17, Slovenija

telefon: +386 (0)2 25 20 331

faks: +386 (0)2 25 24 334

e-pošta: podpora@izum.si

spletna stran priročnika: <http://e-prirocniki.izum.si/>

Vsebina se dopolnjuje občasno.

pomoč po telefonu

od ponedeljka do petka od 7.30 do 20.00

ob sobotah od 7.30 do 13.00

+386 (0)2 25 20 333

|